

جمعیت امام علی (ع)
Imam Ali's Popular
Students Relief Society

جمعیت امداد دانشجویی - مردمی امام علی (ع)

گزارش عملکرد خانه‌ی ایرانی پاکدشت در سال ۱۳۹۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست مطالب

فصل اول: مقدمه.....	۱
۱-۱- معرفی جمعیت امام علی(ع).....	۲
۱-۳- معرفی طرح خانه های ایرانی.....	۳
۱-۴- معرفی خانه ی ایرانی پاکدشت.....	۴
۱-۵- تیم های خانه ی ایرانی پاکدشت.....	۵
فصل دوم: گزارش فعالیت تیم شناسایی خانه ی ایرانی پاکدشت در سال ۹۴.....	۷
۲-۱- مقدمه.....	۸
۲-۲- نگاهی به معضلات شناسایی شده در شهرستان پاکدشت در سال ۹۴.....	۹
۲-۳- تجزیه و تحلیل آماری معضلات شناسایی شده در شهرستان در سال ۹۴.....	۱۴
۲-۴- وضعیت خانواده های تحت پوشش در سال ۹۴.....	۱۸
۲-۵- طرح کوچه گردان عاشق.....	۲۲
فصل سوم: فعالیتهای تیم حقوقی خانه ی ایرانی پاکدشت در سال ۹۴.....	۲۴
۳-۱- مقدمه.....	۲۵
۳-۲- اقدامات انجام شده برای گرفتن اوراق هویت.....	۲۶
۳-۲-۱- برگزاری جلسه ی مشترک با ریاست سازمان ثبت احوال شهرستان پاکدشت برای همکاری بیشتر.....	۲۶
۳-۲-۲- پیگیری های موردی برای اخذ شناسنامه ی کودکان تحت پوشش.....	۲۷
۳-۳- اقدامات انجام شده در راستای طرح ثبت نام کودکان اتباع محروم از تحصیل پاکدشت در مدارس دولتی.....	۲۹
فصل چهارم: فعالیتهای تیم آموزش خانه ی ایرانی پاکدشت در سال ۹۴.....	۳۳
۴-۱- مقدمه.....	۳۴
۴-۲- تعیین سطح و تشکیل کلاس های آموزشی برای کودکان محروم از تحصیل.....	۳۵
۴-۳- برگزاری کلاس های ورزشی و هنری.....	۳۷

۴-۴- برگزاری جلسات مربیان، آیین نامه و گزارش نویسی..... ۳۹

۴-۵- برگزاری امتحانات ۴۰

۴-۶- تهیه و توزیع پیک نوروزی ۴۲

۴-۷- برگزاری اردوها و جشن ها ۴۲

۴-۸- برنامه ی آینده ی تیم آموزش در سال ۹۵..... ۴۵

فصل پنجم: فعالیتهای تیم بهداشت و درمان خانه ی ایرانی پاکدشت در سال ۹۴ ۴۶

۵-۱-مقدمه..... ۴۷

۵-۲- برگزاری کلاس های آموزش بهداشت برای کودکان خانه ی ایرانی پاکدشت ۴۷

۵-۳- غربالگری و پیگیری درمان کودکان خانه ی ایرانی پاکدشت ۴۸

۵-۴- اقدامات انجام شده برای بهداشت دهان و دندان کودکان خانه ی ایرانی پاکدشت ۵۲

۵-۵- برنامه ریزی برای تغذیه ی کودکان خانه ی ایرانی پاکدشت ۵۳

۵-۶- انجام تست شپش برای کودکان خانه ی ایرانی پاکدشت ۵۳

۵-۷- انجام تست سلامت بینایی کودکان خانه ی ایرانی پاکدشت ۵۳

۵-۸- واکسیناسیون کودکان خانه ی ایرانی پاکدشت ۵۵

۵-۹- برنامه ریزی برای اقدامات آینده و نیازمندی های تیم بهداشت خانه ی ایرانی پاکدشت ۵۵

فصل ششم: گزارش فعالیتهای تیم مالی و تدارکات خانه ی ایرانی پاکدشت در سال ۹۴ ۵۷

۶-۱- مقدمه ۵۸

۶-۲- خرید، بازسازی و تجهیز ساختمان جدید خانه ی علم ۵۸

۶-۳- تحویل تنخواه ۶۳

۶-۴- تهیه غذا و میان وعده ۶۴

۶-۵- وام های پرداختی به خانواده ها ۶۶

۶-۶- اهدای کفش و لباس ۶۶

۶-۷- تامین لوازم التحریر کودکان تحت پوشش ۶۶

۶-۸- دریافت کمک های مردمی ۶۸

فصل هفتم: گزارش فعالیت تیم سرمایه انسانی و روابط عمومی خانه ی ایرانی پاکدشت در سال ۹۴..... ۶۹

۷-۱- مقدمه ۷۰

۷-۲- خلاصه ای از اقدامات تیم سرمایه انسانی در سال ۹۴ ۷۱

۷-۳- گرفتن سرویس رفت و برگشت برای اعضا ۷۲

۷-۴- تبلیغات مجازی ۷۲

۷-۵- تبلیغات میدانی ۷۴

۷-۵-۱- تبلیغات میدانی در مرکز خرید کوروش ۷۴

۷-۵-۲- مراسم یلدا ۷۶

۷-۵-۳- میز روابط عمومی در مدرسه ی ابتدایی مهر هشتم ۷۶

فصل اول: مقدمه

۱-۱- معرفی جمعیت امام علی(ع)

جمعیت مستقل و هوشمند امداد دانشجویی - مردمی امام علی (ع) نخستین بار توسط دانشجویان کلاس‌های رهیافتی به درون تاسیس شده است. دانشجویان این کلاس‌ها پس از آنکه به خودباوری در زمینه‌ی امدادرسانی اجتماعی رسیدند و این کار را به عنوان یک وظیفه برای خویش دانستند، دست به انجام فعالیت‌های اجتماعی در خصوص کمک به کودکان و زنان نیازمند در جامعه زدند. جمعیت امام علی (ع) در همان سال‌ها نخستین دفتر رسمی دانشگاهی خود را به عنوان نخستین سازمان دانشجویی فعال در زمینه‌ی کاهش آسیب‌های اجتماعی در دانشگاه صنعتی شریف تهران برپا کردند. این جمعیت در سال ۱۳۷۸ پس از ثبت رسمی در وزارت کشور، به عنوان یک سازمان مردم‌نهاد مستقل شناخته شد. پس از ده سال فعالیت مستمر اجتماعی، در سال ۲۰۱۰ میلادی، این جمعیت موفق به کسب مقام مشورتی در شورای امور اقتصادی اجتماعی سازمان ملل متحد ECOSOC گردید.

حمایت از کودکان و بانوان تنها مانده و نیازمند یاری مهمترین هدف کاری جمعیت را تشکیل می‌دهد. این سازمان مردم‌نهاد همواره بر خود وظیفه دانسته است تا از حقوق این دو قشر که از آسیب‌پذیرترین اقشار جامعه به شمار می‌روند، حمایت نماید. جمعیت، سرلوحه‌ی برنامه‌های خود را در یاری این دو قشر، توانمندسازی آنان و خروج آنها از چرخه‌ی نیازمندی قرار داده است و حمایت خود را از آن‌ها تا رسیدن به بیشترین میزان شکوفایی بر اساس خواست خودشان ادامه می‌دهد.

۱-۲- اهداف جمعیت امام علی(ع)

جمعیت امداد دانشجویی - مردمی امام علی (ع) اهداف اصلی زیر را سرلوحه کاری خود قرار داده است:

- ۱- تحقیق، پژوهش و ارائه‌ی راهکار پیرامون معضلات اجتماعی شامل کودکان بزهکار، کودکان فراری، کودکان خیابانی و کار، خانواده‌های محروم و بی‌بضاعت، زنان سرپرست خانواده و مسائل

پیش روی کودکان مبتلا به بیماری‌های صعب‌العلاج و خانواده‌های آنها برای دستیابی به استانداردهای بالاتر زندگی.

۲- ترویج اندیشه‌ها و سیره‌ی عملی مولا علی (ع) و اولیای الهی و مصلحان اجتماعی در عشق به هموعان.

۳- امدادرسانی به نیازمندان از نظر مادی و معنوی و توانمندسازی ایشان.

۴- ترویج فرهنگ خیر و نوع‌دوستی و دگرخواهی به صورت فراگیر در میان انسان‌ها.

۵- امداد رسانی در هنگام حوادث غیر مترقبه از قبیل سیل، زلزله و ... در هر نقطه از جهان.

۶- تعریف استانداردهای قابل قبول در ارتباط با نحوه، میزان و مکان‌های خدمت رسانی به نیازمندان.

۳-۱- معرفی طرح خانه‌های ایرانی

خانه‌ی ایرانی مکانی است با هویت ایرانی، هویتی که در آن سراسر امید و آرامش، برادری و مهرورزی است. به نوعی خانه‌ی ایرانی مرکز فعالیت‌هایی از جمله روان‌شناسی، جلسات مشاوره‌ی فردی و گروهی، کلاس‌های آموزشی تحصیلی، هنری، فرهنگی و ورزشی برای کودکان، آموزش مهارت‌های خود اشتغالی برای زنان سرپرست خانوار، امور مربوط به درمان خانواده‌ها و... می‌باشد.

هزینه‌ی اجاره یا خرید، نگهداری و فعالیت‌های امدادی تمامی خانه‌های ایرانی جمعیت با همیاری مردم نیکوکار تهیه شده است. همچنین افراد فعال در این خانه‌ها را نیروهای داوطلب دانشجویی و مردمی تشکیل می‌دهند که همگی به صورت داوطلبانه و کاملاً رایگان در این خانه‌ها به فعالیت می‌پردازند. هر یک از این خانه‌های ایرانی، بسته به هدف و برنامه‌ی کاری، تیم‌های مختلف اجرایی خود را دارد و تلاش می‌شود تا نیروهای فعال در هر تیم، علاوه بر عشق و تعهد دارای تخصص در زمینه‌ی کاری خود نیز باشند. در ضمن همواره برنامه‌های مختلف آموزشی برای ارتقای دانش اعضای داوطلب فعال با هماهنگی جمعیت برگزار می‌شود.

۴-۱- معرفی خانه‌ی ایرانی پاکدشت

خانه‌ی ایرانی پاکدشت در سال ۱۳۹۳ با اجاره‌ی خانه‌ای در منطقه‌ی فرون‌آباد شهرستان پاکدشت با تعداد محدودی از اعضای جمعیت امام علی (ع) آغاز به کار کرد. اعضای جمعیت امام علی(ع) در بازدیدها و شناسایی‌های متعدد از این منطقه، به وجود معضلاتی چون اعتیاد، فقر فرهنگی، فقر مالی، بیکاری، کار کودکان، بیماری‌های گوناگون، اعتیاد کودکان، زنان سرپرست خانوار و تعداد زیاد فرزندان بدون تمکن مالی به دلیل فقر فرهنگی در این منطقه پی بردند. فعالیت این خانه در ابتدا با شناسایی خانوارهای آسیب‌دیده و در معرض آسیب این منطقه آغاز شد. با توجه به این که یکی از فراگیرترین معضلات در این منطقه، محرومیت کودکان از تحصیل است، شیوه‌ی مددکاری آموزش‌محور در ابتدا به عنوان سرلوحه‌ی کار این خانه قرار گرفت. در دی ماه ۱۳۹۳ تعداد ۵۶ کودک محروم از تحصیل شناسایی شده، توسط مربیان داوطلب این خانه تحت آموزش قرار گرفتند و به تدریج با جذب اعضای بیش‌تر دامنه‌ی فعالیت این خانه به سایر فعالیت‌ها نظیر حقوقی، بهداشتی، مددکاری، روانشناسی و... گسترده شد. خانه‌ی ایرانی پاکدشت اهداف بلندمدت زیر را در این منطقه دنبال می‌کند.

- ✓ تدوین و اجرای یک سیستم برای بهبود کیفیت زندگی در منطقه‌ی پاکدشت که درون‌زا و مستقل از سازمان‌های خیریه باشد.
- ✓ تدوین یک الگوی قابل ارائه‌ی کاهش معضلات اجتماعی به سایر مناطق حاشیه.
- ✓ دغدغه‌مند کردن آحاد مردم جامعه نسبت به مناطق حاشیه و به طور کلی معضلات جامعه‌ی خویش.

۱-۵- تیم‌های خانه‌ی ایرانی پاکدشت

به منظور دستیابی به اهدافی که در بخش قبل به آن‌ها اشاره شد، تیم‌های مختلفی در خانه‌ی ایرانی پاکدشت تشکیل شدند که حوزه‌ی فعالیت هر کدام به شرح زیر است.

تیم شناسایی و پشتیبانی: شناسایی معضلات خانواده‌ها در مناطق حاشیه‌ی پاکدشت به صورت محله‌محور، خانواده‌محور و کودک‌محور و طبقه‌بندی به منظور یافتن راه حل در سایر تیم‌ها و حفظ ارتباط مستمر با خانواده‌ها.

تیم حقوقی: ارتباط با نهادهای قانونی برای پیگیری مسائلی چون اوراق هویت و رفع مشکلات قانونی خانواده‌های آسیب دیده به منظور بازگشت این قشر فراموش شده به چرخه‌ی جامعه.

تیم آموزش: افزایش توانایی‌های اجتماعی کودکان و ایجاد فرصت برابر آموزشی برای کودکان محروم از تحصیل در زمینه‌های مختلف.

تیم بهداشت: افزایش سطح بهداشت در سطح منطقه با آموزش بهداشت فردی در مناطق محروم و حاشیه‌ای و پیگیری وضعیت درمانی و تغذیه‌ی کودکان و خانواده‌هایشان.

تیم روانشناسی: مطالعه‌ی رفتاری کودکان آسیب دیده و تلاش برای پیشگیری و حل مشکلات رفتاری آن‌ها.

تیم سرمایه‌ی انسانی: جذب، تربیت و تخصیص اعضای داوطلب و تولید محتوای فکری برای آن‌ها به منظور تاثیرگذاری در سطح کلان جامعه.

تیم روابط عمومی: رساندن صدای اقشار آسیب دیده‌ی شهرستان پاکدشت به گوش جامعه و نهادهای مسئول از روش‌های مختلف (تبلیغات مجازی و میدانی، ارتباط با رسانه‌ها، افراد و نهادها).

تیم مالی و تدارکات: تامین، نظارت و شفاف‌سازی هزینه‌ی فعالیت‌ها در ارتباط با خیرین و با هماهنگی دفتر مرکزی جمعیت امام‌علی(ع) و تهیه‌ی امکانات و اقلام موردنیاز.

نوشتار حاضر گزارشی از فعالیت‌های گوناگون اعضای داوطلب خانه‌ی ایرانی پاکدشت در قالب این تیم‌ها و در حرکت به سوی اهداف بلند مدت ذکر شده است. هر فصل، به طور مختصر فعالیت یک تیم در سال ۹۴ و نتایج آن را توضیح می‌دهد و در نهایت برنامه‌ی آینده‌ی آن تیم را روشن می‌کند. این خانه، آماده‌ی همکاری با نهادهای مسئول در جهت رفع معضلات منطقه‌ی پاکدشت می‌باشد و دست تمامی اقشار جامعه را برای انجام رسالت انسانی خویش می‌فشارد. همچنین پذیرای نظرات، پیشنهادات و انتقادات در راستای بهبود عملکرد خود می‌باشد.

فصل دوم: گزارش فعالیت تیم شناسایی خانهای ایرانی پاکدشت در سال ۹۴

۲-۱- مقدمه

حین برگزاری آیین کوچه گردان عاشق^۱ در سال ۹۲، شهرستان پاکدشت به عنوان یک منطقه‌ی معضل خیز و دارای تراکم بالایی از آسیب‌های اجتماعی شناخته شد. پاکدشت با وجود اینکه فاصله‌ی چندان زیادی با مرکز تهران ندارد، از نظر زیرساخت‌ها و امکانات یک منطقه‌ی حاشیه‌ای محسوب می‌شود. اعضای جمعیت امام‌علی(ع) در بازدیدها و شناسایی‌های متعدد از این منطقه، به وجود معضلاتی چون اعتیاد، فقر فرهنگی، فقر مالی، بیکاری، کار کودکان، بیماریهای خاص و بیماریهای عفونی در این منطقه پی بردند. همچنین اعتیاد کودک، زنان سرپرست خانوار، تعداد زیاد فرزندان بدون تمکن مالی که به دلیل فقر فرهنگی یا عدم آگاهی خانواده است، در نقاط مختلف شهرستان مشهود است.

بر این اساس از آغاز فعالیت جمعیت امام‌علی(ع) در شهرستان پاکدشت، یک تیم شناسایی تشکیل شده و قبل از تاسیس خانه‌ی ایرانی، با هدف شناسایی اقشار آسیب‌دیده و در معرض آسیب و تجزیه و تحلیل معضلات و آسیب‌های آنان شروع به فعالیت نمود و فعالیت آن همچنان ادامه دارد.

شناسایی در مرحله‌ی اول بصورت محله‌محور می‌باشد و مناطق دارای تراکم بالاتر از نظر معضلات و آسیب‌ها شناسایی می‌شوند. در مرحله‌ی دوم شناسایی به صورت خانواده محور انجام می‌گیرد که طی آن خانواده‌های آسیب‌دیده و در معرض آسیب شناسایی شده و تحت پوشش قرار می‌گیرند. در ادامه پس از

^۱ طرحی که در شب قدر توسط اعضای جمعیت امام‌علی و داوطلبین بین خانواده‌های محروم کیسه‌های مواد غذایی، پخش می‌شود.

ارتباط مستمر، مرحله‌ی سوم که شناسایی فردمحور می‌باشد آغاز می‌شود و اقداماتی در جهت شناخت و رفع آسیب‌های افراد خانواده به ویژه کودکان و مادران سرپرست انجام می‌شود.

تیم شناسایی پس از استخراج اطلاعات از آسیب‌ها و نیازهای افراد و خانواده‌ها، یک بانک اطلاعاتی جامع تهیه می‌کند تا با همکاری سایر تیم‌های خانه‌ی ایرانی پاکدشت در جهت رفع این نیازها اقدام شود. به عنوان مثال با دادن اطلاعات به تیم بهداشت، جهت درمان بیماری‌ها، پیگیری واکسن کودکان، بارداری مادران و آموزش‌های پیشگیرانه از بیماری‌ها و... اقدام می‌گردد. یا با دادن اطلاعات به تیم مددکاری جهت روانشناسی و ارتباط عمیق با کودک، تیم حقوقی جهت انجام کارهایی چون پیگیری شناسنامه، بیمه‌ی درمانی، طلاق نامه و ... و تیم آموزش جهت آموزش به کودکان محروم از تحصیل، امور هنری و اشتغال ویژه‌ی زنان سرپرست خانوار راه برای کاهش آسیب‌ها هموار شود. در ادامه مختصری از نتایج فعالیت‌های تیم شناسایی خانه‌ی ایرانی پاکدشت در سال ۱۳۹۴ شرح داده می‌شود.

۲-۲- نگاهی به معضلات شناسایی شده در شهرستان پاکدشت در سال ۹۴

نمودهای فقر فرهنگی اعم از ازدواج زودهنگام، ممانعت از درس خواندن کودکان بویژه فرزندان دختر، ضعف اعتماد به نفس، تعدد فرزند و ناامید شدن از کار و زندگی بهتر و... همچنین عدم توانایی مالی، بارداری‌های مکرر و خطرناک، اعتیاد، زباله گردی و تفریحات ناسالم تنها گوشه‌ای از دردهایی است که تیم شناسایی در منطقه شاهد آن بوده است. در ادامه برای روشن‌تر شدن میزان درهم‌تنیدگی خانواده‌ها با این معضلات به عنوان نمونه به وضعیت چند خانواده که در سال ۹۴ توسط اعضای خانه‌ی ایرانی پاکدشت شناسایی شده‌اند، اشاره می‌کنیم.

شکل ۱ تیم شناسایی خانه‌ی ایرانی پاکدشت با حضور در محلات معضل خیز به صورت محله‌محور، خانواده‌محور و کودک محور اقدام به شناسایی و جمع‌آوری اطلاعات از خانواده‌های آسیب دیده و در معرض آسیب می‌کند.

- خانواده‌ی ۱: علاوه بر زن سرپرست خانواده که به نظافت کاری منزل اشتغال دارد، کودک هم مجبور به کار برای در تامین هزینه‌های خانواده است و به فال فروشی می پردازد. نکته‌ی جالب هم اینجاست که با وجود داشتن مدرک اقامت قانونی(اتباع افغان هستند) نتوانسته دیه‌ی شوهرش را که در ساختمان سازی دچار مرگ مغزی شده بگیرد.
- خانواده‌ی ۲: در یک خانواده‌ی ایرانی مواردی بسیار تامل برانگیز مشاهده کردیم. اینکه پسر ۶ ساله ما را به خانواده‌ی ای کشانده که مورد فحاشی و کتک خانواده است. پسر ۶ ساله پدری دارد در یک کلبه‌ی آجری که پاتوق مصرف کنندگان مواد بوده و بدترین محیط جهت زندگی این کودک است. مادرش هم دو بار طلاق گرفته و خانواده‌ی مادر همگی اعتیاد داشته و خانه‌ی محقر با بوی مواد و سیگار سبب فراری شدن کودک و پناه به خیابان تا پاسی از شب شده است.
- خانواده‌ی ۳: دو دختر ۱۴ و ۱۵ ساله در خیاطی کار می‌کنند و پسر ۱۲ ساله نیز به کارگری می پردازد. این کودکان نزد مادر بزرگشان زندگی می کنند و پدر به دلیل قتل غیر عمد در زندان است و مادر هم در افغانستان به سر می برد.
- خانواده‌ی ۴: پسر نزد عمه خود زندگی می کند و مادرش طلاق گرفته و پدر هم در جنگ سوریه به سر می برد.
- خانواده‌ی ۵: پدر ۷ سال است که در زندان به سر می برد و پسر ۱۰ ساله و دختر ۱۸ ساله (کار می کند) نزد دایی خود به سر می برند.
- خانواده‌ی ۶: خانواده ایرانی که خانم سرپرست خانواده است و با سن ۲۷ سال دو بار ازدواج کرده است که حاصل هر دو شکست بوده و سه کودک دختر دارد که کودک سوم شناسنامه ندارد. این خانواده مستاجر هستند و مادر به دلیل حمل مواد مخدر (جهت تامین مالی خانواده) ۱ سال زندان بوده و به تازگی آزاد شده است.
- خانواده‌ی ۷: اعتیاد گریبانگیر پسر خانواده شده و در نتیجه عروس خانواده با بچه‌ی ۹ ماهه نزد خانواده شوهر زندگی می کنند و خرج زندگی آنها به عهده مادر شوهری است که خود با تعداد

زیادی فرزند ، خانه‌ای اجاره ای و بیماری های مختلف ، به سختی قادر به گذران زندگی خود است.

- خانواده‌ی ۸: در یکی از خانواده ها ، داغ جوان ۱۷ ساله بر دل مادر است. جوانی که در بازی فوتبال مورد ضربه ی چاقو قرار گرفته و جانش را از دست داده است. علت مهاجرت، پیگیری این موضوع بوده که گویا مادر ، قاتل را بخشیده و رضایت داده است. این خانواده دو کودک محروم از تحصیل نیز دارد.

- خانواده‌ی شماره‌ی ۹: خانواده ای ایرانی که مادر خانواده اعتیاد شدید دارد. دختر از ۱۴ سالگی مصرف مواد داشته، در شانزده سالگی ازدواج کرده و سپس طلاق گرفته است. در حال حاضر مدام در خانه بوده و هیچ امیدی جز ترک مواد ندارد که اقدامی پیگیرانه و زمان‌بر را می طلبد.

شکل ۲ نمایی از وضعیت ظاهری زندگی بعضی از خانواده‌های شناسایی شده در سال ۹۴ در شهرستان پاکدشت

شکل ۳ محل زندگی، بازی و کار کودکان در کورهی آزادی فرون‌آباد

۲-۳- تجزیه و تحلیل آماری معضلات شناسایی شده در شهرستان در سال ۹۴

جدول ۱ به صورت آماری نتایج شناسایی‌های انجام گرفته در سطح شهرستان پاکدشت در سال ۱۳۹۴ را نشان می‌دهد که تنها گوشه‌ای از کل معضلات موجود در منطقه است که در بررسی‌های این بازه‌ی کوتاه زمانی آشکار شده است. لازم به ذکر است که این داده‌ها از سرشماری صرف خانواده‌ها به دست نیامده است بلکه برای تک تک افرادی که در این آمار آمده‌اند یک پرونده شامل اطلاعات کامل خانواده همراه با آدرس و تلفن در خانه‌ی ایرانی پاکدشت موجود است و در صورت لزوم قابل ارائه به مراجع ذیصلاح می‌باشد.

جدول ۱ معضلات مشاهده شده در شناسایی خانواده‌های شهرستان پاکدشت در سال ۱۳۹۴

تعداد	معضل
۱۲	اعتیاد کودک
۲۰	کودکان ایرانی بدون شناسنامه
۳۰۰	کودکان افغان بدون اوراق هویت
۶۰	اعتیاد والدین
۷	خانه‌ی فحشا
۲۰	اعتیاد زنان
۴۵	شغل کاذب یا بیکاری
۲۰۰	کار کودک

با توجه به جدول ۱ معضلاتی که در بررسی‌های گروه شناسایی خانۀ ایرانی پاکدشت بیشترین فراوانی را داشته‌اند عبارتند از:

۱- نداشتن اوراق هویت: یکی از شایع‌ترین مشکلات در منطقه، نداشتن شناسنامه برای کودکان در خانواده‌های ایرانی و یا نداشتن مدارک هویت (پاسپورت و ...) در خانواده‌های اتباع می‌باشد و همین عمل سبب محروم شدن کودکان از تحصیل شده است.

۲- اعتیاد والدین: مسألۀ اعتیاد بصورت چشمگیر در خانواده‌ها دیده می‌شود و دلایلی چون فقر یا عدم آگاهی از عواقب مصرف مواد مخدر، یا فرار از مشکلات زندگی، بیکاری، نبود امکانات و سرگرمی‌ها سبب افزایش این امر شده است.

۳- اعتیاد کودک: اعتیاد کودکان معضلی است که متأسفانه به دلیل اعتیاد پدر یا مادر یا جدا ماندن کودک از والدین، به سبب ترک والدین یا مرگ و یا به سر بردن پدر و مادر در زندان، در منطقه شایع است.

۴- خانه‌های فحشا: مسألۀ دیگر، وجود خانه‌های تیمی در لایه‌های پنهان این منطقه است که در آنها فحشا، اعتیاد و ... جریان دارد و تهدید جدی برای دختران نوجوان می‌باشد.

۵- بیکاری: بیکاری هم به خصوص در خانواده‌های اتباع دیده می‌شود، طوری که کارگران فصلی و مهاجر بیشترین آسیب را از این امر پذیرا هستند.

۷- کار کودک: کودکانی که باید مدرسه باشند، به دلیل فقر مالی یا فقر فرهنگی مجبور به کار با درآمد اندک برای رفع نیازهای مادی خانواده هستند. آسیب و خطر این کارهای بی ربط به سن کودک، تهدیدی جدی برای زندگی امروز و آینده‌ی این کودکان است. به طوری که ما در موردی شاهد قطع یکی از انگشتان دست کودک بودیم. این کارها شامل کار در کارخانه‌ها، پرس کاری،

جوشکاری، زباله گردی، دستفروشی یا کار طاقت‌فرسا در کوره‌های آجرپزی می‌شود. هم چنین در مواردی زنان و دختران جوان مجبور به کار در شغل‌هایی سخت و طاقت‌فرسا هستند. در نمونه‌ای خانمی ۴۰ ساله در پرسکاری جهت رفع نیازهای معیشتی خود مشغول به کار بود.

شکل ۴ بسیاری از کودکان در منطقه به کار زباله‌گردی یا مشاغل سخت و پرخطر دیگر اشتغال دارند.

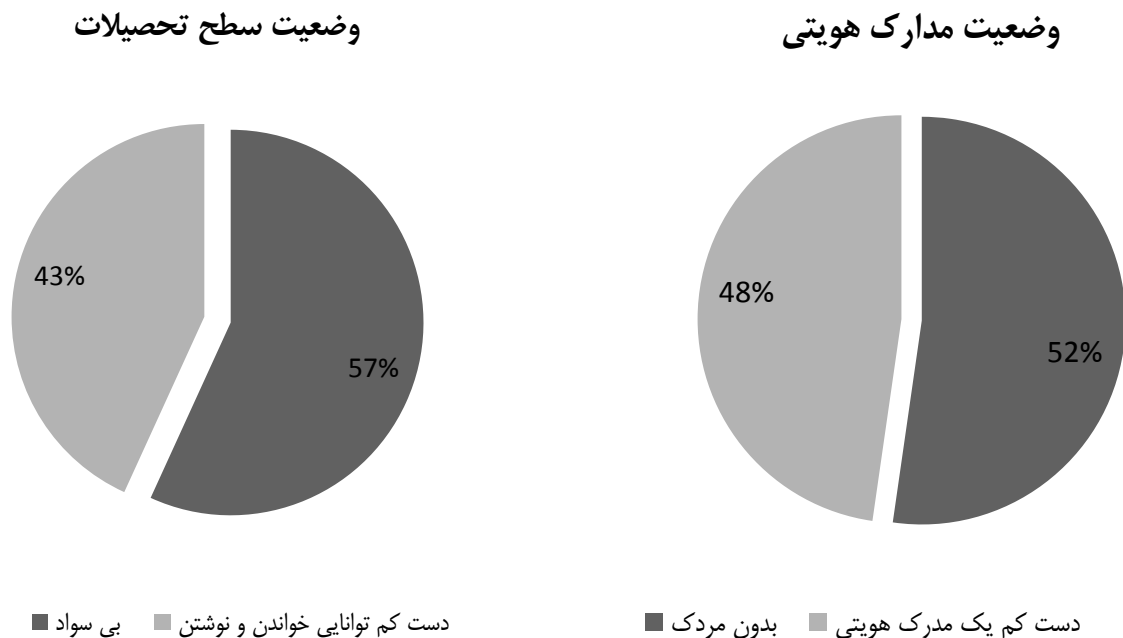
۲-۴- وضعیت خانواده‌های تحت پوشش در سال ۹۴

از مجموعه‌ی مواردی که در جدول ۱ به آن‌ها اشاره شد، با توجه به اولویت‌ها و امکانات محدود، ۴۸ خانواده در سال ۹۴ تحت پوشش خانه‌ی ایرانی پاکدشت قرار گرفته‌اند. از این ۴۸ مورد، ۴ خانواده ایرانی و ۴۴ خانواده از اتباع افغان هستند. آمار معضلات این خانواده‌ها به صورت تفکیک شده در جدول ۲ آمده است.

جدول ۲ وضعیت خانواده‌های تحت پوشش خانه‌ی ایرانی پاکدشت تا پایان سال ۹۴

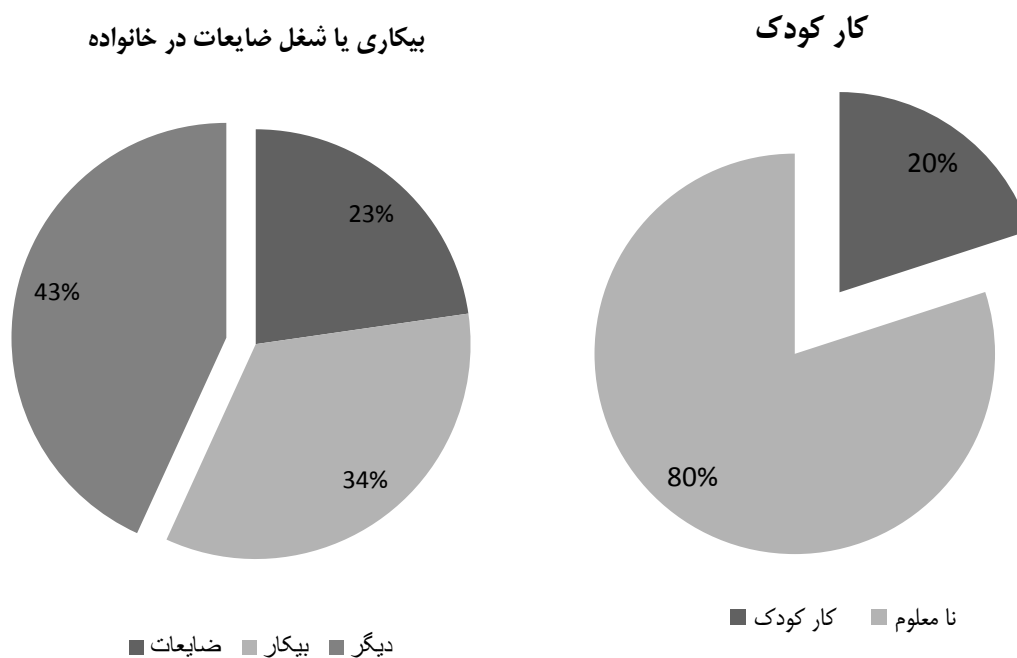
افغان (۴۴ خانواده)	ایرانی (۴ خانواده)	
۲۳ بدون مدرک	۲ بدون شناسنامه	مدرک هویت
۲۵ بی سواد	۲ بی سواد، ۱ کم سواد	سطح سواد و تحصیل
۸ مورد	۱ مورد	کار کودک
۳ مورد	۲ مورد	زن سرپرست خانواده
۸ مورد (۳ مورد ترک کرده)	۲ مورد	اعتیاد
۱۰ مورد ضایعاتی، ۱۵ مورد بیکاری	۲ مورد بیکاری	بیکاری یا شغل ضایعات در خانواده
افسردگی، گوارشی، اعصاب و روان، سرطان، فقر آهن، فشار خون، سل	افسردگی، بیماری اعصاب	بیماری‌ها
۶ مورد	۲ مورد	طلاق
۳ مورد	۲ مورد	سابقه‌ی زندان
۴۴ مورد	۳ مورد	فقر مالی

نگاهی به جدول ۲ نشان می‌دهد که بیش از ۵۰ درصد خانواده‌های آسیب دیده که تحت پوشش قرار گرفته‌اند، فاقد مدارک هویتی هستند که باعث عدم پذیرش آن‌ها از سوی نهادهای و مراکز و همچنین جامعه می‌گردد. همچنین نزدیک به ۶۰ درصد آن‌ها به طور کامل بی‌سواد هستند که منجر به عدم آگاهی و فقر فرهنگی می‌شود. بنابراین می‌توان گفت که فاقد مدرک بودن و بی‌سوادی ریشه‌ی بسیاری از معضلات بعدی بوده است. در این راستا با همکاری تیم حقوقی اقداماتی برای تهیه‌ی مدارک هویت و با همکاری تیم آموزش اقداماتی برای آموزش کودکان در خانه‌ی ایرانی انجام گرفت که در بخش مربوط به هر یک از این تیم‌ها به آن‌ها اشاره می‌شود.

شکل ۵ نمودار وضعیت خانواده‌های تحت پوشش خانه‌ی ایرانی پاکدشت در سال ۹۴ از نظر مدارک شناسایی و سطح تحصیلات

همچنین بررسی‌ها نشان می‌دهد که بیش از نیمی از این خانواده‌ها بیکار بوده یا به شغل ضایعات اشتغال دارند که منجر به مشکلات معیشتی یا بهداشتی حاد شده است. همچنین به دلیل همین مشکلات معیشتی، نزدیک به یک پنجم خانواده‌ها دارای کودکان شاغل بوده‌اند که اغلب مشاغل دشوار با درآمد پایین یا مشاغل کاذبی چون دستفروشی می‌باشد (شکل ۶). در این راستا هم در مرحله‌ی اول تلاش شد با برقراری ارتباط با خانواده‌ها از اشتغال کودکان تا حد ممکن جلوگیری شود تا بتوانند به تحصیل در خانه‌ی ایرانی مشغول شوند و در چند مورد که ممکن نبود، شغل‌های کم‌خطرتری برای این کودکان فراهم شد. در مرحله‌ی دوم برنامه‌ریزی برای راه‌اندازی گروه مادرانه در سال ۹۵ در خانه‌ی ایرانی پاکدشت با هدف آموزش مادران سرپرست خانوار برای کارآفرینی انجام شد.

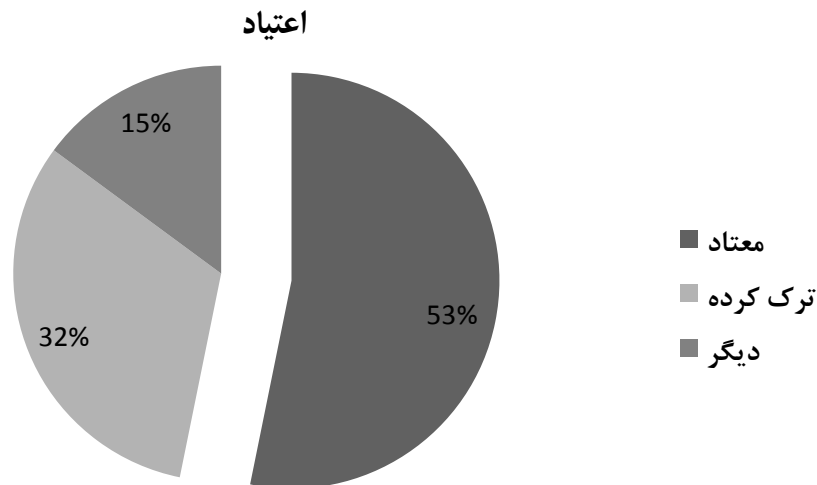
شکل ۶ وضعیت خانواده‌های تحت پوشش خانه‌ی ایرانی پاکدشت از نظر اشتغال در سال ۹۴

شکل ۷ در بیش از ۲۰ درصد خانواده‌های تحت پوشش گرفته شده توسط خانه‌ی ایرانی پاکدشت در سال ۹۴ کودکان برای تامین معیشت خانواده مجبور به کارهای سخت و بازمانده از تحصیل بودند.

با توجه به آماری که در نمودار شکل ۸ آمده است، فراگیرترین معضل در بین خانواده‌های آسیب-دیده در منطقه‌ی پاکدشت اعتیاد می‌باشد. به گونه‌ای که نزدیک به ۷۵ درصد از خانواده‌ها یا دارای یک

فرد معتاد یا ترک کرده هستند و در هر صورت حداقل یک بار اعتیاد را در خانواده‌ی خود تجربه کرده‌اند. اقدام موثر در این زمینه نیازمند کار درازمدت و با همکاری نهادهای دولتی می‌باشد.

شکل ۸ وضعیت خانواده‌های تحت پوشش خانه‌ی ایرانی پاکدشت در سال ۹۴ از نظر اعتیاد

۲-۵- طرح کوچه گردان عاشق

در ماه مبارک رمضان توسط اعضای جمعیت و داوطلبین جهت توزیع کیسه‌های حاوی مواد غذایی شامل : برنج، روغن، رب، چای، مسواک و ... در مناطق حاشیه و معضل خیز که از قبل خانه‌های آن‌ها شناسایی شده بودند، اقدام گردید. در این طرح که همزمان با شب قدر می‌باشد، درابتدا همایشی باحضور اعضای جمعیت برگزار شد. سپس به تاسی از امام علی(ع) به صورت گروهی با ماشین‌های داوطلبین به محله‌ی موردنظر اعزام شدیم و کیسه‌ها باهمکاری یکدیگر پخش شد. ضمن این که در شهرک انقلاب، خود مسجد محل یک آمار دقیق از نیازمندا در ابعاد مختلف داشت و به ما نیز کمک

شایانی داشتند. درمجموع ۱۸۵ کیسه موادغذایی در جیتو، شهرک انقلاب، فرون اباد، حصارامیر، کوره، پاکدشت، قوهه، فیلستان و فردیس قرچک دراین طرح پخش شد.

شکل ۹ پخش کیسه‌ی اقلام مورد نیاز خانواده‌ها در طرح کوچه‌گردان عاشق در شب ۲۱ رمضان سال ۹۴

فصل سوم: فعالیت‌های تیم حقوقی خانه‌ی ایرانی
پاکدشت در سال ۹۴

۳-۱- مقدمه

علاوه بر مشکلات مالی، بهداشتی، بیماری و فقر فرهنگی حاکم بر منطقه‌ی پاکدشت، یکی دیگر از معضلاتی که به دلیل مهاجرت افراد به این منطقه وجود دارد و گریبان‌گیر کودکان محروم است، نداشتن شناسنامه یا مدارک هویتی است. نتیجه‌ی این امر، محروم ماندن کودکان از حقوق ابتدایی و مسلم خود از جمله امکان حضور و تحصیل در مدارس و به طور کلی به حاشیه رانده شدن آن‌ها می‌باشد. همچنین مشکلاتی که به دلیل نداشتن شناسنامه در آینده برای این کودکان به وجود خواهد آمد، عدم امکان ثبت ازدواج و به دنبال آن عدم امکان اخذ شناسنامه برای فرزندان‌شان و ادامه‌ی این چرخه است. از سوی دیگر امکان وقوع بزهکاری برای این قشر به دلیل رشد در فضای نامناسب، بیکاری، فقر و پذیرفته نشدن از سوی جامعه بالاست. به همین منظور جهت رفع مسائل و مشکلات فوق، تیم حقوقی پاکدشت تشکیل گردید که عمده فعالیت‌های انجام شده و اهداف آن به شرح ذیل می‌باشد.

۱- جذب اساتید و دانشجویان رشته‌ی حقوق و ترغیب آن‌ها برای برگزاری کنفرانس‌ها و تنظیم مقالات و پروژه‌های خود در حوزه‌هایی مانند علل بزهکاری و عوامل جرم‌زا، وضعیت حقوقی کودکان بالاخص کودکان کار و بررسی مشکلات اخذ شناسنامه برای این کودکان مانند: نداشتن تابعیت ایرانی، فقدان گواهی ولادت و اوراق شناسایی والدین و نحوه‌ی عملکرد نهادهای مسئول در این زمینه.

۲- تلاش در جهت ارتباط بیش‌تر با سازمان‌ها و ارگان‌ها و ارائه‌ی راهکارها و پیشنهادات جمعیت به آنها و همکاری‌های متقابل به منظور حل مسائل و مشکلات فوق.

۳- تهیه‌ی لیستی جامع از وضعیت سجلی و تابعیتی کودکان تحت پوشش جمعیت و سعی در حل مشکلات حقوقی آن‌ها به صورت فرد به فرد در قالب مشاوره یا معرفی به وکیل.

در حال حاضر تیم حقوقی تمام توان خود را بر آموزش مسائل حقوقی مرتبط با اهداف جمعیت به اعضا و خانواده‌های تحت پوشش جمعیت قرار داده است؛ چرا که معتقدیم با این عمل می‌توانیم زمینه‌ی آگاهی همه‌ی افراد از حقوق خود در این منطقه را فراهم آوریم. ازسوی

دیگر سعی داریم با گردآوری مقالات علمی و تحقیق در این زمینه با کشف و بررسی علل و عوامل بزهکاری در منطقه‌ی پاکدشت نتایج تحقیقات خود را در اختیار جامعه و مسئولین قرار دهیم و در نتیجه‌ی آن بتوانیم از وقوع این جرائم و تکرار آن‌ها در سطح جامعه جلوگیری نماییم.

۲-۳- اقدامات انجام شده برای گرفتن اوراق هویت

علی‌رغم مسائل و مشکلاتی که در این زمینه وجود دارد، تیم حقوقی خانه‌ی ایرانی پاکدشت تمام سعی و تلاش خود را می‌نماید تا از طریق راهکارهای قانونی و با پیگیری امور این کودکان با اخذ شناسنامه امکان تحصیل و زمینه رشد و پرورش آنها را فراهم سازد و آنها را برای داشتن آینده‌ای بهتر یاری نماید. در ادامه به طور خلاصه به برخی از اقدامات تیم حقوقی خانه‌ی ایرانی پاکدشت در این راستا در سال ۹۴ اشاره می‌کنیم.

۳-۲-۱- برگزاری جلسه‌ی مشترک با ریاست سازمان ثبت احوال شهرستان پاکدشت

برای همکاری بیشتر

در راستای اخذ شناسنامه برای کودکان و پیگیری پرونده‌های آنان در اداره‌ی ثبت احوال پاکدشت در تاریخ ۹۴/۷/۲۹ طی جلسه‌ای که با حضور ریاست اداره‌ی ثبت احوال شهرستان پاکدشت و جمعی از کارمندان آن اداره با مسئولین و تیم حقوقی خانه‌ی علم پاکدشت تشکیل شد، به بررسی مسائل و مشکلات اخذ شناسنامه‌ی کودکان پرداخته شد. در جلسه‌ی مذکور پس از معرفی جمعیت و شرح اهداف و فعالیت‌های آن توسط مسئول خانه‌ی علم پاکدشت، تیم حقوقی معضلات و مشکلات کودکان محروم این منطقه از قبیل عدم برخورداری از اسناد سجلی برخی کودکان و والدین آن‌ها را که رسیدگی به آن در صلاحیت اداره‌ی ثبت احوال می‌باشد، مطرح نمود و راهکارها و پیشنهادات و همچنین مشکلات و خلل‌های پیش رو برای حل این معضل را بیان داشت.

در ادامه ریاست محترم اداره‌ی ثبت احوال اظهار داشتند که این اداره در سال‌های اخیر با سیلی از پرونده‌های مختلف مواجه بوده که اتباع افغان از طریق غیرقانونی سعی در اخذ تابعیت ایرانی نموده‌اند و همین امر منجر به دقت هر چه بیشتر این اداره در اعطای تابعیت و صدور شناسنامه شده است. ایشان علت عمده‌ی این موضوع آن را وضعیت خاص شهر پاکدشت و اقامت تعداد زیادی از اتباع غیرقانونی در این شهر بیان نمود و اذعان داشت که در هر صورت در پرونده‌های مربوط به اخذ شناسنامه، حاضر به همکاری با تیم حقوقی می‌باشند.

۳-۲-۲- پیگیری‌های موردی برای اخذ شناسنامه‌ی کودکان تحت پوشش

در سال ۹۴ برای شش کودک از سه خانواده به منظور گرفتن شناسنامه اقدام شد که پرونده‌های آن‌ها را شرح می‌دهیم. هدف از بیان جزئیات هر پرونده تنها شفاف‌سازی و بیان راه دشوار و مسایلی است که در این مسیر پیش روی تیم حقوقی بوده است.

۱- سه تن از کودکان متعلق به خانواده‌ی سین می‌باشند. یکی از کودکان از ازدواج اول مادر بوده که همسرش فوت کرده ولی گواهی فوت و عقد نامه موجود نیست. کودک نیز در خانه به دنیا آمده است و گواهی ولادت ندارد و شناسنامه‌ی مادر نیز مفقود شده است. دو کودک دیگر نیز حاصل ازدواج دوم مادر می‌باشند که یکی از آنها فاقد گواهی ولادت است ولی در بیمارستان به دنیا آمده است و متأسفانه ازدواج موقت پدر و مادر هم ثبت نشده است. در این خصوص اقدامات صورت گرفته توسط تیم حقوقی به این صورت بوده است: با توجه به این که گرفتن شناسنامه نیاز به عقدنامه و شناسنامه‌ی والدین دارد، مجبور به پیگیری امور شناسنامه مادرشان بودیم. مادر خانواده، با همراهی اعضای تیم حقوقی، برای گرفتن عکس و پر کردن درخواست به دفتر پیشخوان دولت مراجعه کرد. با توجه به این که گم شدن شناسنامه نیاز به شاهد با فیش حقوقی یا مجوز کسب داشت، فیش حقوقی یکی از اعضا به این منظور

ارائه شد. استعلام از کلانتری گرفته شد و به دفتر پیشخوان تحویل شد. با هماهنگی‌هایی که به سختی انجام شد، مدارک شناسایی فرزندان دیگر که از ازدواج اول بودند، از ثبت احوال ارسال شد. بعد از دو ماه شناسنامه مادر صادر گردید. به علت ثبت نشدن فوت همسر سابق مادر خانواده، ازدواج دوم ثبت نشده است. برای ثبت گواهی فوت همسر اول به بیمارستان زعیم مراجعه شد و مدارک پزشکی دریافت گردید. ثبت احوال مدارک موجود را ناکافی دانست. بیمارستان دادن جواب گواهی فوت را مشروط به پرسش مستقیم ثبت احوال دانست که امکان آن فراهم نشد. راه دیگر ثبت دو شاهد و استعلام از کلانتری بود که همچنان در حال پیگیری است.

۲- پرونده‌ی دوم مربوط به دو کودک بود که متعلق به خانواده‌ی خ می باشند. این خانواده خود درگیر مسائل و مشکلات بسیاری هستند؛ پدر آنها را ترک کرده و در حال حاضر با شرایط سختی با مادر خود زندگی می کنند. مادر شناسنامه دارد و تابعیت پدر و مادر ایرانی است. ازدواج دائم آنها نیز ثبت شده است. اما سند نکاحیه مفقود شده است. کودکان نیز فاقد گواهی ولادت می باشند ولی در بیمارستان به دنیا آمده اند. اقدامات صورت گرفته توسط تیم حقوقی در پرونده‌ی مذکور در سال ۹۴ به این صورت بوده است: برای صدور شناسنامه گواهی تولد صادره از بیمارستان نقش بسیاری مهمی دارد و جایگزین های آن یعنی شهادت به سختی و با اکراه از سوی مسئولین ثبت احوال پذیرفته می شود. با مدارک کمی که توانستیم از خانواده خدیری بگیریم علارغم آنکه هیچ مدرکی از آنها در بیمارستان یافت نشد موفق به اخذ گواهی تولد شدیم. با شهادت دو نفر از اعضای خانه‌ی علم توانستیم نامه استعلام آنها را از ثبت احوال بگیریم. با توجه به اینکه فرزند دوم متولد گرگان است، مدارک لازم برای خانه‌ی علم گرگان فرستاده شد تا جواب استعلام را از بیمارستان اخذ کند و به ما عودت نماید. در مرحله‌ی بعدی تیم حقوقی قصد دارد با توجه به عدم حضور پدر برای گرفتن شناسنامه و عدم صلاحیت مادر بنا به تشخیص اداره‌ی ثبت احوال شهرستان پاکدشت به دلیل عدم اثبات رابطه‌ی نسبیت، با طرح دعوای حقوقی این موضوع را پیگیری نماید.

۳- پرونده‌ی سوم مربوط به یک کودک از خانواده‌ی ص است. پدر و مادر شناسنامه دارند ولی شناسنامه‌ی پدر مفقود و شناسنامه‌ی مادر بابت بدهی در گران گرو می‌باشد. ازدواج موقت پدر و مادر ثبت شده و سند نکاحیه موجود است. کودک در بیمارستان به دنیا آمده است ولی فاقد گواهی ولادت می‌باشد. در حال حاضر تیم حقوقی در حال پیگیری جهت اخذ مدارک پزشکی مادر در بیمارستان گران می‌باشد و تصمیم دارد نسبت به اخذ شناسنامه‌ی المثنی برای پدر اقدامات لازم را انجام دهد.

مراحل اخذ شناسنامه در خصوص خانواده‌های محروم که از یک سو خود آگاهی لازم از قوانین و مراحل انجام این امر را نداشته و از سوی دیگر مدراک لازم را ندارند کاری بس دشوار و در برخی موارد پیچیده است، اما تیم حقوقی پاکدشت تمام سعی و تلاش خود را برای این انجام این امر مهم انجام داده و خواهد داد و امید دارد با تلاش و پیگیری بیش‌تر به این هدف دست یابد.

۳-۳- اقدامات انجام شده در راستای طرح ثبت‌نام کودکان اتباع محروم از تحصیل پاکدشت در مدارس دولتی

در تابستان ۱۳۹۴ طرح ثبت نام فرزندان اتباع فاقد مدارک هویتی در مدارس دولتی تصویب شد که بر اساس آن کودکان اتباع فاقد مدارک هویتی می‌توانستند با مراجعه به اداره‌ی کفالت و دریافت معرفی‌نامه، یا به اصطلاح کارت آبی، با پرداخت هزینه‌ی ۲۱۰۰۰۰ تومانی در مدارس دولتی ثبت‌نام کنند. این طرح اگرچه بسیار مفید و ضروری بود ولی بدون مطالعات آماری و امکان‌سنجی نمی‌توانست به حد کافی موثر باشد. از یک سو نحوه‌ی اطلاع رسانی اداره‌ی آموزش و پرورش بسیار ضعیف و مدت زمان در نظر گرفته شده برای مراجعه به اداره‌ی کفالت بسیار محدود بود و از دیگر سو به دلیل اینکه آمار دقیقی از تعداد دانش‌آموزان تنظیم نشده بود، مراکز کافی برای اجرای طرح در نظر گرفته نشده بود و در همه‌ی مراحل گرفتن کارت آبی، انجام معاینات، واکسیناسیون و حتی ثبت نام مدارس مشکلات زیادی وجود

داشت. مشکل دیگر در این زمینه عدم توانایی مالی بسیاری از خانواده‌ها در پرداخت هزینه‌ی ثبت‌نام، لباس و کتاب مدرسه بود.

با توجه به این مسایل بلافاصله پس از تصویب این طرح، از سوی اعضای خانه‌ی ایرانی پاکدشت یک تیم ثبت‌نام تشکیل شد که دارای دو مأموریت زیر بود.

۱- اطلاع رسانی برای ثبت نام تمام کودکان محروم از تحصیل فاقد مدارک هویتی در شهرستان پاکدشت.

۲- ثبت نام دانش آموزان تحت پوشش جمعیت امام علی (ع) در مدارس دولتی.

گروه ثبت نام با تهیه و پخش تراکت و مطلع کردن اقشار و خانواده‌های مختلف در مناطق فرون آباد، بیر، مامازند، قوهه، جیتو، قیام دشت، شهرک انقلاب فعالیتش را آغاز کرد و همزمان برای کمک به خانواده‌های دانش آموزان تحت پوشش خانه‌ی علم جهت دریافت کارت آبی و کارت بهداشت اقدام کرد. سپس جهت معاینات دانش آموزان و واکسیناسیون و گرفتن گواهی سلامت از اداره بهداشت اقدام شد. گزارش مختصری از اقدامات تیم ثبت‌نام به طور خلاصه به شرح زیر است.

- طی این معاینات برخی موارد مشکوک به بیماری‌های مختلف چون سل مشاهده شد که بلافاصله توسط تیم بهداشت و درمان پی گیری شد.

- از بین ۶۰ دانش آموزی که از آبان ۱۳۹۳ در خانه‌ی علم پاکدشت مشغول تحصیل بودند، ۳۵ نفر با موفقیت وارد مدارس دولتی شدند که هزینه‌ی ثبت نام تعدادی از آنها توسط خانه علم پرداخت شد.

- ۲۰ نفر از کودکانی که در خانه‌ی علم پاکدشت دانش آموز نبودند ولی به دلیل مشکلات مالی تحت پوشش جمعیت قرارگرفته‌اند و توانایی پرداخت هزینه‌ی ۲۱۰،۰۰۰ تومانی که با هزینه‌های کتاب و روپوش مدرسه به حدود ۳۰۰،۰۰۰ تومان می رسید را نداشتند، با بودجه‌ی پرداخت

شده از طرف یونیسف به جمعیت امام علی (ع) ثبت نام شدند. لازم به ذکر است بسیاری از خانواده‌هایی که چندین فرزند داشتند به دلیل زیاد شدن هزینه‌ی ثبت نام تنها برای ثبت نام یکی از فرزندان و یا تنها برای فرزندان پسر اقدام می‌کردند. در این موارد نیز هزینه‌ی ثبت نام کودکان دیگر توسط جمعیت پرداخت گردید.

- مشکل دیگر کبر سن کودکان و تجاوز از سن قانونی رفتن به مدارس دولتی بود. در مواردی حتی کودکان ۷ یا ۸ ساله به دلیل اینکه در پاسپورت، سن آنها بالاتر خورده بود، از رفتن به مدرسه محروم و یا حتی ۳ نفر از آنها اخراج شدند. در این موارد با مراجعه به اداره‌ی آموزش و پرورش جهت ثبت نام در مدارس روستایی قشلاق و حاجی آباد و چهلقر و طلیعه نو اقدام شد. برای دو نفر از این کودکان به دلیل فاصله‌ی زیاد مدرسه تا منزل، توسط خانه‌ی علم پاکدشت سرویس گرفته شد.

- مشکل بزرگ دیگر کمبود فضای کافی در مدارس بود. به دلیل اینکه آمار درستی از کودکان اتباع در هیچ کجا ثبت نشده و این کودکان عملاً بی‌هویت هستند، مدارس به سرعت پر شدند و مسئولین آن‌ها از ثبت نام حجم زیادی از دانش‌آموزان خودداری کردند.

- نکته‌ی دلگرم‌کننده این بود که تعداد زیادی از دانش‌آموزان دوره‌ی قبل خانه‌ی علم که از دی ماه سال ۹۳ تحت آموزش بودند با تعیین سطحی که توسط مدارس هنگام ثبت نام انجام می‌گرفت به مقاطع بالاتری رفتند و این امر باعث شادی معلمان خانه‌ی علم و خانواده‌ها می‌شد.

- در یک مورد با عدم همکاری دکتر مربوطه جهت انجام معاینات پزشکی یکی از دانش‌آموزان مواجه شدیم. دکتر که از پس دادن کارت آبی به مادر دانش‌آموز افغان و حتی به تیم ثبت نام خودداری می‌کرد دلیل خود را اینگونه به مادر کودک گفته بود که چرا فرزند شما که افغان هستید باید در مدرسه‌ی عادی درس بخواند. با مراجعه‌ی مکرر به اداره‌ی بهداشت و پی‌گیری زیاد خانه‌ی علم کارت آبی از دکتر اخذ شد و هم‌اکنون این دانش‌آموز در یک مقطع بالاتر در مدرسه‌ی دولتی فرون آباد محصل است.

- در مواردی هم مدارس از پذیرفتن کودکان افغان خودداری می‌کردند که برخی دلیل خود را به طور غیرمستقیم در دسر ساز بودن و یا شیطنیت این کودکان و یا اختلاف فرهنگی بیان می‌کردند.
- برخی از مدارس که سال گذشته اقدام به ثبت نام تعدادی کودک افغان کرده بودند و به دلیل عدم پرداخت هزینه‌ی ثبت نام توسط خانواده‌ها پس از ۳ یا ۶ ماه کودکان را اخراج کرده بودند، امسال برای ثبت نام مجدد شرط پرداخت هزینه ۳۰۰۰۰۰ تومانی سال گذشته را گذاشتند که در مواردی که امکان اعتراض و مراجعه به آموزش و پرورش بود، اقدام شد ولی در ۲ مورد که ثبت نام پارسال در سایت ثبت شده بود و با کوتاهی مدرسه، حذف نگردیده بود مجبور به پرداخت این هزینه شدیم تا با وجود کمبود مدرسه این کودکان از تحصیل باز نمانند.
- تعدادی کودک ایرانی بدون شناسنامه هم تحت پوشش خانه‌ی علم بودند که ثبت نام آنها با مشکلات زیادی همراه بود. تیم حقوقی و تیم ثبت نام همزمان اقدامات لازم را جهت گرفتن مدارک هویت و متقاعد کردن مدارس جهت ثبت نام، انجام دادند و هم اکنون تعدادی از این کودکان در مدرسه ثبت نام شده‌اند و تعدادی همچنان در خانه‌ی علم مشغول تحصیل هستند.
- همه‌ی دانش آموزان خانه‌ی علم که تا امروز از واکسیناسیون محروم بودند، هم اکنون ۳ دوره از واکسن های خود را زده و کاملاً معاینات و غربالگری آنها انجام شده است.

فصل چهارم: فعالیت‌های تیم آموزش خانه‌ی ایرانی

پاکدشت در سال ۹۴

۴-۱- مقدمه

با وجود اقدامات انجام شده توسط تیم ثبت‌نام خانه‌ی ایرانی پاکدشت که پیش‌تر شرح داده شد، در مهر ماه ۱۳۹۴ با ۹۵ کودک بازمانده از مدرسه مواجه شدیم که تعدادی از آنها جهت گرفتن کارت آبی دیر اقدام کرده و با پاسخ منفی آموزش و پرورش مواجه شدند و تعدادی دیگر به دلیل پر شدن مدارس از ثبت نام بازماندند. برای جلوگیری از بازماندن این افراد از روند آموزش عمومی در سنین حساس و جلوگیری از بروز مشکلات و آسیب‌های بعدی تصمیم بر آن شد که با توجه به امکانات و شرایط بر اساس طرح خانه‌های علم جمعیت امام علی(ع)، یک برنامه‌ی آموزش عمومی برای این افراد از آبان ۱۳۹۴ در نظر گرفته شود.

شکل ۱۰: برای کودکان بازمانده از تحصیل یک برنامه‌ی آموزشی از آبان ماه ۱۳۹۴ در خانه‌ی ایرانی پاکدشت در نظر گرفته شد.

۴-۲- تعیین سطح و تشکیل کلاس‌های آموزشی برای کودکان محروم از تحصیل

بعضی از کودکان ثبت نام شده بسته به شرایط سنی در گذشته به صورت خانگی یا در مدارس غیررسمی (مدارس افغانی) تا حدودی تحت آموزش بودند. بنابراین برای تشکیل کلاس‌ها نیاز به تعیین سطح و غربالگری علمی آن‌ها وجود داشت. فرایند تعیین سطح به این شکل بود که ابتدا بر اساس اطلاعات کسب شده از خود کودکان یا خانواده‌ی آن‌ها پایهی تحصیلی تخمین زده می‌شد و سپس یکی از اعضا که در پایهی مورد نظر دارای تجربه‌ی بیش‌تر بود در یک مصاحبه‌ی شفاهی در مورد پایه دقیق دانش‌آموز تصمیم‌گیری می‌کرد. با همیاری اعضای خانه‌ی علم پاکدشت در مدت دو روز کاری تمامی این ۹۵ نفر تعیین سطح شدند. با توجه به کمبود فضای آموزشی در خانه‌ی علم پاکدشت در منطقه‌ی فرون آباد و تفاوت سنی کودکان، دانش‌آموزان به سه گروه آموزشی جداگانه تقسیم شدند که در جدول ۳ مشاهده می‌کنید.

جدول ۳ آمار و وضعیت کلاس‌بندی دانش‌آموزان محروم از تحصیل تحت پوشش در برنامه‌ی آموزشی خانه‌ی علم پاکدشت از آبان ۹۴

گروه الف		گروه ب		گروه ج	
کلاس	تعداد دانش‌آموز	کلاس	تعداد دانش‌آموز	کلاس	تعداد دانش‌آموز
اول نیلوفر	۱۶	دوم نیلوفر	۱۱	تقویتی انفرادی	۶
اول یاس	۱۳	سوم یاس	۱۷		
اول نرگس	۱۳	اول نرگس	۶		
پنجم شقایق	۵	چهارم شقایق	۸		
مجموع	۴۷	مجموع	۴۲	مجموع	۶

بر اساس برنامه‌ریزی، گروه الف در روزهای یکشنبه و سه‌شنبه، گروه ب در روزهای دوشنبه و پنجشنبه و گروه ج در روز پنجشنبه در خانه‌ی علم حضور پیدا کردند. روز جمعه نیز به عنوان روز برگزاری کلاس‌های هنری و ورزشی در نظر گرفته شد. برای هر کلاس در هفته ۸ ساعت آموزشی در نظر گرفته شد که شامل ۶ ساعت دروس ریاضی و فارسی، یک ساعت علوم و یک ساعت هنری بود. همچنین روز جمعه به طور کلی به کلاس‌های هنری و ورزشی اختصاص داده شد.

شکل ۱۱ برگزاری کلاس‌های آموزش درسی برای کودکان بازمانده از تحصیل توسط دانشجویان داوطلب در خانه‌ی ایرانی پاکدشت

۴-۳- برگزاری کلاس‌های ورزشی و هنری

به منظور افزایش سلامت روحی و جسمی کودکان آسیب دیده و در معرض آسیب تحت پوشش خانه‌ی ایرانی پاکدشت، کلاس‌های ورزشی و هنری برای آن‌ها در نظر گرفته شد. کلاس‌های ورزشی شامل تربیت بدنی عمومی و با هدف استعدادیابی برای آموزش شته‌ی ورزشی در برنامه‌ی سال ۹۵ در روزهای جمعه‌ی هر هفته در سالن ورزشی که به این منظور اجاره می‌شد، برگزار شد.

شکل ۱۲ برگزاری کلاس تربیت بدنی برای کودکان خانه‌ی ایرانی پاکدشت در روزهای جمعه در سال ۹۴.

همچنین با هدف ارتقای روحی و کاهش مشکلات کودکان، کلاس‌های نقاشی (با هدف درمان) و سفالگری، کاردستی، موسیقی و گل چینی در روزهای جمعه و یک زنگ در بین ساعات درسی سایر روزها برای آن‌ها برگزار شد.

شکل ۱۳ برگزاری کلاس‌های هنری در خانه‌ی ایرانی پاکدشت

۴-۴- برگزاری جلسات مربیان، آیین نامه و گزارش نویسی

به دلیل استفاده از نیروهای داوطلب برای آموزش، هریک از مربی‌ها در روزهای محدودی در خانه‌ی علم حضور پیدا می‌کند. بنابراین ایجاد ارتباط موثر بین مربی‌ها برای هماهنگی و یکسان‌سازی روند آموزشی اهمیت زیادی دارد. به همین منظور در آبان ۹۴ آیین نامه‌ای برای مربی‌های خانه‌ی علم پاکدشت تهیه شد و در اختیار آن‌ها قرار گرفت که شامل موارد انضباطی از قبیل نحوه‌ی برخورد با بچه‌ها، تعهد در مورد حضور در زمان مقرر، نحوه‌ی تدریس و مطالعه، هماهنگی با سایر معلمان و ناظم و نوشتن گزارش روزانه است.

از طرف دیگر یک سیستم گزارش نویسی روزانه ایجاد شد. این گزارش‌ها شامل روند کلی کلاس، نحوه‌ی تدریس و تجربیات حاصل از آن، تغییر در روند تحصیلی یک دانش‌آموز و همچنین موارد انضباطی و روحی دانش‌آموزان است. این گزارش‌ها به صورت روزانه در فرم گزارش نوشته شده و در یک گروه تلگرامی قرار می‌گیرد تا سایر مربی‌ها از وضعیت کلاس مطلع باشند، دانش‌آموزان را از نظر رفتاری ارزیابی کرده و در صورت نیاز همفکری و اقدام موثر انجام دهند.

همچنین به منظور بررسی مسائل، تبادل نظر، هماهنگی و تصمیم‌گیری موثر جلساتی بین مربیان خانه‌ی علم به صورت ماهانه برگزار شد.

فرم گزارش روزانه معلمان خانه علم پاکدشت		
نام و نام خانوادگی: مرضیه احقانی-راضیه احقانی	تعداد دانش آموز: ۳۱	تاریخ: ۹۴/۱۱/۶
کلاس: ترکیب	تعداد غایبین: ۱- امیرحسین	
شرح کلاس	نام درس	
ابتدا چند نمونه تمرین سودوگو در کلاس حل شد. از بچه‌ها خواسته شد پای تخته سوالات را حل کنند تا همکاری و توجهشان بیشتر شود. بچه‌ها امتحان ریاضی دادند. به عنوان تجربه اولشان در امتحان ریاضی، در حل سوالات راهتمایی شدند. به جز مرتضی بقیه‌ها بسیار خوب بودند. مرتضی هم کمی مشکل داشت. صفحه ۶۹ و ۷۰ کتاب ریاضی که مشق روز یکشنبه شان بود در گروه‌های سه تایی، صحیح کردند.	ریاضی	رتک اول
هدف یادگیری صدای م بوده. طبق روال ابتدا با بچه‌ها کلماتی که صدای م داشتند کار شد و به نحوه لب در حین بیان این صدا توجه شد و ترکیب م با صداهای قبل کار شد. سپس کارت (م) به بچه‌ها داده شد، و از آن‌ها خواسته شد کلمات (امداد، دام) را بسازند. و سپس این کلمات را در دفتر مشق به خود به عنوان سرمشق بنویسند. به بچه‌ها خمیریازی داده شد و از آنها خواسته شد که حرف م و کلمات امداد، دام، داماد، دام را بسازند. بسیار مؤثر بود دریافتگری بچه‌ها. از بچه‌ها خواسته شد کلمات را بخش و صداکشی کرده تا راحت‌تر بتوانند بنویسند.	فارسی	رتک دوم
	فارسی	رتک سوم
	علوم	رتک چهارم
ارزیابی کلاس: • ابتدای رتک اول، تکالیف بچه‌ها چک شد. گل سمه تکلیف فارسی و مرتضی ریاضی را ننوشتند. رتک تفریح اول در کلاس ماندند تا مشق هایشان را انجام دهند. • تیم ساعت قبل از شروع کلاس با گل سمه جداگانه کار شد که بسیار خوب بود و نتیجه خوبی داشت باوجود زمان کم. هم از نظریاتگیری و هم اینکه باعث شد گل سمه حس کند که مهم هست و انجباری خود را کنار بگذارد و بهتر ارتباط برقرار کند. خودش مایل بود رتک تفریح‌ها هم در کلاس بماند و اضافی‌تر کار کند تا به بچه‌ها برسد. اگر کمی این روند ادامه یابد، حتما نتیجه خوبی خواهد داشت. • خدیجه و راضیه خیلی باهم دوست شده‌اند بهتراست سرگلاس کنارهم نشینند که از درس عقب نمانند • مرتضی و حمید هنگام درس دادن در کلاس نبودند، رتک تفریح به همراه مرضیه و رویا در کلاس تگه داشته شدند و تلاش شد که یادگیرند • وقتی کلمه ای به مرضیه گفته می‌شود توانایی تشخیص صداهای کلمه را دارد، صداها را جدا می‌کند ولی انگار برعکس کنارهم می‌چیند، فکر می‌کنم با کمی جداکار کردن درست شود.		

شکل ۱۴ برگزاری جلسات مداوم و گزارش نویسی روزانه به منظور بهبود عملکرد آموزشی افراد داوطلب در خانه‌ی ایرانی پاکدشت

۴-۵- برگزاری امتحانات

با هدف ارزیابی عملکرد مربیان و وضعیت یادگیری دانش آموزان در دی و بهمن ۹۵ امتحاناتی برنامه‌ریزی و اجرا شد. امتحانات شامل دو بخش امتحان مستمر به مدت یک ماه و یک دوره امتحان نهایی در هفته‌ی اول بهمن بود. سعی شد که امتحانات مستمر شامل سه نوع امتحان شفاهی، کتبی و گروهی باشد و امتحانات نهایی به صورت کتبی برگزار شود. نحوه‌ی تهیه‌ی سوالات امتحانات نهایی به این صورت بود که برای هر پایه سرگروهی مشخص شد و از تمامی معلمان تقاضا شد که نمونه سوالی را در اختیار تیم آموزش قرار دهند. سپس سرگروه هر پایه نمونه سوال نهایی را استخراج کرد. مطابق

روش‌های نوین آموزشی در برگزاری امتحان ابتدا زمانی به مرور دروس اختصاص داده شد و سپس امتحانات برگزار شدند. معیار ارزشیابی دانش‌آموزان در این امتحانات به صورت توصیفی بود و در پایان امتحانات کارنامه‌ای به بچه‌ها داده شد.

شکل ۱۵ برگزاری امتحانات در بهمن ماه ۱۳۹۴

۴-۶- تهیه و توزیع پیک نوروزی

با توجه به وضعیت ناهنجار بیش‌تر کودکان تحت پوشش در محیط منزل، به منظور فراهم آوردن سرگرمی مناسب و جلوگیری از ایجاد فاصله در روند آموزشی، در جلسه‌ی ای که تیم آموزش خانه‌ی ایرانی پاکدشت در دی ۱۳۹۴ داشت، تصمیم به دادن پیک نوروزی به دانش‌آموزان گرفته شد. تهیه و تدوین پیک نوروزی به عهده‌ی خود مربیان گذاشته شد تا با جستجو در منابع، نمونه‌هایی استخراج شود و با توجه به شرایط درسی کلاس از میان آنها انتخاب کنند یا در صورت تمایل خودشان مطلب و نمونه سوال طراحی کنند. در تهیه‌ی این پیک‌ها سعی شد که مجموعه‌ای از سوالات درسی، سرگرمی، نقاشی، مسائل انضباطی و اخلاقی و ... گنجانده شود. سپس این نمونه سوالات جمع‌آوری شد و در قالب پیک نوروزی در جشن هفت سین برکت که در هفته‌ی آخر اسفند به صورت هماهنگ با حضور تمامی خانه‌های ایرانی جمعیت امام علی (ع) برگزار شد، در اختیار دانش‌آموزان قرار گرفت.

۴-۷- برگزاری اردوها و جشن‌ها

به منظور بهبود روحیه‌ی کودکان تحت آموزش در خانه‌ی ایرانی پاکدشت و ایجاد انگیزه، شادی و گشودن دریچه‌های جدید در طول سال تحصیلی چند اردوی تفریحی برای تمام این دانش‌آموزان برگزار شد. از آن جمله می‌توان به جشن کارنامه در شهریور ۹۴ برای تجلیل از کودکان پر تلاش و اردوی سرخه حصار در مهر ۹۴ و همچنین اردوی برج میلاد در زمستان سال ۹۴ اشاره کرد.

شکل ۱۶ جشن کارنامه و اردوی برج میلاد کودکان خانه‌ی ایرانی پاکدشت در سال ۱۳۹۴

جشن یلدا به منظور آشنایی این کودکان و خانواده‌هایشان با مراسم یلدا و بازگرداندن هویت ملی و باستانی به آن‌ها در شب یلدا ی سال ۱۳۹۴ با حضور تمام کودکان خانه‌ی ایرانی پاکدشت و خانواده-هایشان در سالن امام رضا (ع) برگزار شد. در این جشن برنامه‌هایی نظیر شعرخوانی، نمایش، پخش موسیقی، سرگرمی و مسابقه انجام شد. همچنین با خوراکی‌های ویژه‌ی این آیین نظیر انار از افراد پذیرایی شد و هدایایی به آن‌ها داده شد.

شکل ۱۷ جشن یلدا ی سال ۹۴ با حضور تمام کودکان خانه‌ی ایرانی پاکدشت و خانواده‌هایشان

۴-۸- برنامه‌ی آینده‌ی تیم آموزش در سال ۹۵

بر اساس برنامه‌ریزی آموزشی فرایند آموزش این کودکان تا پایان تابستان ۱۳۹۵ ادامه خواهد داشت تا در صورت فراهم شدن شرایط، بتوانند در پایه‌ی بالاتر در مدارس دولتی ثبت‌نام شوند. البته با توجه به کمبودها و مشکلات خانوادگی و روحی، این کودکان همچنان تحت حمایت و پوشش خانه‌ی ایرانی پاکدشت در قالب کلاس‌های هنری، ورزشی یا تقویتی خواهند بود.

فصل پنجم: فعالیت‌های تیم بهداشت و درمان خانه-

ی ایرانی پاکدشت در سال ۹۴

۵-۱-مقدمه

یکی از مشکلات بزرگ رایج بین خانواده‌های آسیب‌دیده و در معرض آسیب پاکدشت عدم آگاهی نسبت به مسایل بهداشتی است که منجر به رواج بیماری‌ها و آسیب‌های متعدد شده است. از طرفی مشاغلی چون زباله‌گردی و کمبود امکانات بهداشتی به این بیماری‌ها و مشکلات دامن زده است. عدم آگاهی به مسائل بهداشتی حتی منجر به بارداری‌های متعدد در خانواده‌ها شده است که خود مشکلات بسیاری در پی دارد. لازم به ذکر است که تعداد کثیری از خانواده‌های تحت پوشش اتباع افغان بوده و فاقد بیمه درمانی هستند، هزینه درمانی این افراد بسیار بالا بوده که با توجه به شرایط سخت زندگی قابل پرداخت نیست. از این رو یکی از نخستین نیازها، تشکیل تیم بهداشت و درمان در خانه‌ی ایرانی پاکدشت بود. این تیم متشکل از افراد داوطلب با تحصیلات مرتبط در زمینه‌ی پزشکی و بهداشتی، علاوه بر خدمات بهداشتی در حد توان و در موارد ضروری، به انجام اقدامات ریشه‌ای تری چون آموزش بهداشت و افزایش آگاهی به مسائل بهداشتی و ارتباط با نهادهای بهداشتی در سطح منطقه اهتمام داشته و خواهد داشت. در ادامه مختصری از این اقدامات که در سال ۹۴ انجام شده است می‌آید.

۵-۲- برگزاری کلاس‌های آموزش بهداشت برای کودکان خانه‌ی ایرانی پاکدشت

اقدامات آموزش بهداشتی با برگزاری یک زنگ بهداشت در کلاس‌های خانه‌ی ایرانی پاکدشت انجام گرفت که در آن‌ها اصول اولیه‌ی بهداشت فردی و محیطی به شکل عملی و با ترکیب با فعالیت‌های هنری نظیر نقاشی و کاردستی به بچه‌ها آموزش داده شد تا توجه کودکان به سمت بهداشت فردی بیش از پیش جلب گردد. این کلاسها با سرفصل‌هایی نظیر عنوان حمام رفتن و دستشویی رفتن، نحوه‌ی مسواک زدن، فلوراید، نخ دندان، تغذیه‌ی مناسب، بیماری‌های پوستی، بیماری‌های گوارشی و سایر

بیماری‌های ناشی از عدم رعایت بهداشت فردی، آموزش بهداشت فردی به دختران سن بلوغ تشکیل گردید.

۵-۳- غربالگری و پیگیری درمان کودکان خانه‌ی ایرانی پاکدشت

بر طبق معاینات انجام شده توسط پزشکان خانه‌ی درمان در تابستان ۱۳۹۴ و براساس پرونده‌های پزشکی تهیه شده برای دانش آموزان و خانواده‌ها، افراد نیازمند به درمان به ترتیب اولویت با همکاری تیم بهداشت و درمان به درمانگاه تخصصی ارجاع داده شدند. این افراد توسط پزشک متخصص معاینه شدند، آزمایش‌ها و تصویربرداری‌های مورد نیاز برای تشخیص پزشک انجام شد، داروهای مورد نیاز تهیه و طبقه‌ی مصرف آن‌ها آموزش داده شد و وضعیت فرد بسته به شدت بیماری تا بهبودی کامل پیگیری شد. از موارد پیگیری درمان در سال ۹۴ می‌توان به موارد زیر اشاره کرد.

۱- زهرا ۱۳ ساله و مریم ۱۴ ساله: این دو خواهر به همراه مادر و خواهر کوچک‌تر از دانه‌های پوستی همراه با خارش و سوزش رنج می‌بردند. بعد از مراجعه به متخصص پوست تشخیص گال^۲ داده شد. به تعداد اعضای مبتلا پماد تهیه شد و در اختیار خانواده قرار گرفت. آموزش‌های لازم جهت استفاده از دارو به افراد خانواده داده شد و پیگیری درمان تا بهبودی کامل به عمل آمد.

۲ یک بیماری انگلی پوستی که در اثر آلودگی و عدم رعایت بهداشت انتقال می‌یابد.

۲- نرگس ۱۱ ساله: دلیل مراجعه قرمزی و التهاب شدید چشمی بود. بعد از معاینه توسط پزشک متخصص عامل قرمزی و التهاب قرار گرفتن در معرض آفتاب و آلودگی چشمی تشخیص داده شد. قطره‌ی شستشو و قطره‌ی ضد التهاب تجویز شده تهیه شد و پیگیری تا بهبود نسبی صورت گرفت.

۳- احمد ۱۲ ساله: به دلیل انحراف چشم و سردرد های مکرر که از ناحیه چشم نشأت می‌گرفت به متخصص چشم مراجعه کردیم، بعد از چکاپ کامل چشم و اطمینان از عدم وجود مشکل در ناحیه‌ی چشم تشخیص اولیه بر سینوزیت گذاشته شد و بیمار به پزشک متخصص گوش و حلق و بینی ارجاع داده شد.

۴- سعید ۱۵ ساله: در اثر سانحه چسب قطره‌ای به چشم چپ سعید در حین کار در کارگاه وارد شده بود. به پزشک متخصص چشم مراجعه کردیم بعد از خروج جسم خارجی و معاینه کامل چشم از سلامت کامل چشمی اطمینان حاصل گردید.

۵- فرزانه ۹ ساله: ساعت ۹ شب با تماس مادر فرزانه از دل درد شدید وی اطلاع یافتیم، مادر فرزانه اظهار داشت که در اثر دل درد شدید چند روز است که حتی قادر به انجام کارهای روزمره‌ی خود نبوده و به شدت ضعیف شده است. خانواده به علت فقر شدید مالی امکان استفاده از خدمات درمانی را نداشته و بعد از چند روز تحمل این وضعیت به دلیل عدم بهبودی با ما تماس گرفتند. بعد از مراجعه به بیمارستان واقع در تهران در صبح روز بعد و انجام آزمایش ادرار و سونوگرافی تشخیص بر عفونت ادرار گذاشته شد، که از دلایل آن آلودگی محیط زندگی و آلودگی آب آشامیدنی و آب شستشو را میتوان نام برد. داروهای لازم تهیه شد و آموزش مسایل بهداشتی در حد توان برای بهبودی سریعتر فرزانه به مادر وی داده شد.

۶- حنا ۸ ساله: دلیل مراجعه ضعف شدید بدنی و حالت تهوع و سرگیجه دایمی بود. بعد از آزمایش خون به کم خونی شدی پی بردیم. که طبق تجویز پزشک استفاده از مکمل های آهن را پی گرفتیم.

۷- لیلی ۱۴ ساله: با دیدن تورم شصت دست لیلی از وی در این مورد سوال شد. بنا به گفته‌ی لیلی، روز قبل بر اثر ضرب و شتم وارده از ظرف برادر بزرگتر مفصل انگشت شصت وی دچار تورم و کبودی شدید شده بود. به بیمارستان مراجعه کردیم و بعد از تهیه‌ی رادیوگرافی از شکستگی دست وی اطلاع یافتیم و دست وی به مدت ۳ هفته در گچ بود.

۸- فائزه ۱۳ ساله: به دلیل درد شدید دست راست در افتادن روی زمین به بیمارستان مراجعه کرده و بعد از تهیه رادیوگرافی از دررفتگی دست مطلع شدیم.

۹- محمد ۷ ساله: به دلیل قرمزی و التهاب چشم به مدت دو هفته مراجعه نمودند. دلیل تشخیص داده شده عفونت شدید چشمی اعلام شد. این عفونت به راحتی از طریق ترشحات چشمی قابل انتقال بوده و بسیار خطرناک است. قطره‌ی چشمی لازم جهت بهبود وضعیت تهیه شد و نحوه استفاده خانواده آموزش داده شد. طبق دستور پزشک ۱ ماه بعد برای حصول اطمینان از بهبودی کامل باید مراجعه مجدد انجام میشد، که به دلیل کوچ خانواده به زادگاه خود امکان پذیر نشد.

۱۰- زینب ۱۱ ساله: مبتلا به صرع از سن پنج سالگی به دلیل فقر مالی و عدم توانایی در تهیه دارو به مدت دو سال از نظارت پزشک خارج شده و در طی این دو سال به طور مکرر دچار حمله‌های شدید میشد، و از سردرد‌های بسیار شدید رنج می برد. زینب تحت نظر پزشک قرار گرفت و داروهای لازم برای مصرف چندین ماه تهیه شد.

۱۱- مریم ۱۴ ساله: دچار بهم ریختگی سیکل پرئود و درد بسیار شدید رحم بود، تحت کنترل پزشک آزمایش ادرار و سونوگرافی انجام شد و چکاپ کامل به منظور کسب اطمینان از نبود عفونت رحم و عدم وجود سنگ کلیه انجام گردید.

۱۲-مادر میلاد ۵۷ ساله: در اثر درد شدید قفسه سینه و ریه و گرگرفتگی به مدت طولانی مراجعه کرد. وی سرپرست خانوار بوده و به دلیل درد و ناراحتی قلبی مدت طولانی از کار کردن باز مانده بود. بعد از بررسی پزشک از فشار بالا (۱۸/۱۰) اطلاع یافتیم و تحت درمان با قرص فشار خون قرار گرفت.

۱۳-میلاد ۱۱ ساله: از خانواده قربانیان واقعه بیجه، مبتلا به قند خون که به دلیل فقر شدید مالی و تغذیه نا مناسب و دستگاه کنترل قند خون نا مناسب، عدم استطاعت مالی در تهیه انسولین، مشکلات فراوان داشته. میلاد در نقاط مختلف بدن دچار قرمزی و راش پوستی شده بود که پزشک معالج را مشکوک به مشکلات انعقادی کرده بود. تهیه دستگاه قند خون جدید، نوار و سوزن برای مصرف چند ماه، انجام آزمایش خون و چکاپ کامل برای بررسی وضعیت سلامت به طور کامل از جمله اقداماتی است که تا کنون برای وی انجام شده.

۱۴-زهره ۷ ساله و مریم ۹ ساله: به دلیل ضعف شدید بدنی و بی حالی و خستگی، خونریزی های مکرر بینیبه پزشک مراجعه کردیم. با تهیه آزمایش طبق دستورزشک درمان با مکمل غذایی آغاز گردید.

۱۵-رحمت ۹ ساله: که قبلاً مبتلا به سالک شده بود، به دلیل مشکوک شدن به عارضه سل به بیمارستان مراجعه کرده و با تهیه رادیوگرافی و تستهای لازم از سلامت کامل اطمینان حاصل شد.

در تمامی دوره‌ها، در هر ماه با دو تا سه مورد از انواع مشکلات اورژانسی روبه‌رو بودیم که به دلیل نداشتن بیمه، مدارک و شرایط مالی درمانی، اعضای خانه‌ی ایرانی پاکدشت آن‌ها را به درمانگاه یا بیمارستان رسانده و شخصاً وضعیت درمانی آن‌ها را پیگیری کردند. در یکی از این موارد مادر یکی از کودکان که باردار بود، به دلیل ترک شدن توسط همسر اقداماتی برای سقط بچه انجام داده بود و به دلیل تاخیر در زمان زایمان خطر زیادی برای مادر و نوزاد وجود داشت. با مراجعه‌ی چندین باره به بیمارستان آرش اقدامات لازم برای تحت نظر قرار دادن و بستری کردن او انجام گرفت و خوشبختانه نوزاد با زایمان طبیعی به دنیا آمد. پس از تولد هم نوزاد دارای مشکلاتی از جمله تیروئید بود که با

پیگیری اعضای تیم بهداشت خانه‌ی ایرانی پاکدشت، تحت درمان قرار گرفت. همچنین به دلیل ضعف معیشتی اقداماتی برای تامین شیرخشک و مکمل غذایی این نوزاد انجام شد.

۴-۵- اقدامات انجام شده برای بهداشت دهان و دندان کودکان خانه‌ی یارانی پاکدشت

از جمله اقدامات بهداشتی که به طور عمومی برای تمامی بچه‌های تحت پوشش انجام گرفت توزیع مسواک و خمیردندان و آموزش مسواک زدن به آن‌ها بود. این کار با حضور یک مسئول بهداشت، یکی از دانشجویان پزشکی داوطلب، در هر یک از روزهای کاری در خانه‌ی علم پاکدشت انجام می‌گرفت. در آغاز و به منظور آموزش، هر یک از بچه‌ها یک روز در هفته در زنگ تفریح و در حضور مسئول بهداشت مسواک می‌زد. پس از معاینه توسط تیم بهداشت، از بین بچه‌ها ۲۰ تا ۳۰ نفر برای معاینات و اقدامات بیشتر به طور مداوم به دندانپزشکی فرستاده شدند.

خانه‌ی درمان جمعیت امام علی مجهز به یونیت دندانپزشکی و مواد و وسایل لازم به همراه دندانپزشکان داوطلب بوده، غربالگری کامل توسط دندانپزشکان داوطلب صورت گرفت و برای هر کودک پرونده دندانپزشکی تهیه شد. افراد به ترتیب اولویت نیاز به درمان به خانه درمان جهت انجام درمانهای لازم انتقال داده شدند. تعداد ۱۳ کودک بعد از انجام غربالگری کامل کودکان به خانه درمان ارجاع داده شده و درمان‌های لازم از قبیل ترمیم و کشیدن دندان صورت گرفت. ۴ مورد از ۱۳ کودک مورد نظر نیازمند به درمان عصب کشی بوده که به مرکز درمانی دیگر مجهز به دستگاه رادیوگرافی ارجاع داده شده و درمان عصب کشی صورت گرفت.

۵-۵- برنامه‌ریزی برای تغذیه‌ی کودکان خانه‌ی ایرانی پاکدشت

از اقدامات این گروه اندازه‌گیری دقیق قد و وزن کودکان و ارزیابی آنها طبق شاخص‌های تغذیه‌ای بوده است. کودکان دارای مشکل تغذیه و یا کمبود قد و وزن شناسایی شده و با نظارت مشاور تحت درمان مکمل‌های غذایی از قبیل روی، کلسیم، مولتی ویتامین‌ها، مکمل آهن و... قرار گرفتند.

از سایر اقدامات این گروه می‌توان به تهیه‌ی برنامه غذایی برای میان وعده و وعده غذایی اصلی که روزانه در خانه علم داده می‌شود، اشاره کرد. در حد امکان تلاش کردیم که رژیم غذایی غنی از پروتئین، کربوهیدرات، فیبر و خالی از مواد قندی مضر بدون ارزش غذایی داشته باشیم. هفته‌ای دو بار هم به عنوان میان وعده به کودکان شیر و مواد لبنی و میوه‌های تازه داده شد.

۵-۶- انجام تست شپش برای کودکان خانه‌ی ایرانی پاکدشت

بعد از غربالگری مجدد کودکان پی بردیم که تعداد ۴۵ کودک از کودکان خانه‌ی ایرانی مبتلا به شپش سر بوده که از علل آن میتوان به عدم رعایت بهداشت فردی و بهداشت خود خانواده، مبتلا بودن افراد خانواده و آلودگی اشیاء و وسایل خانه‌ها اشاره کرد. در این راستا اقداماتی جهت بهبود وضعیت آموزش بهداشت به مادران و خود کودکان و در دسترس قرار دادن امکانات بهداشتی نظیر مواد شوینده، شامپو شپش و.. انجام گرفت.

۵-۷- انجام تست سلامت بینایی کودکان خانه‌ی ایرانی پاکدشت

یک دوره معاینه‌ی چشم تمامی بچه‌ها در زمستان ۹۴ انجام شد و چند مورد که چشم آن‌ها ضعیف تشخیص داده شد، به چشم‌پزشکی ارجاع داده شده و برای آن‌ها عینک تهیه شد.

شکل ۱۸ کنترل بهداشت چشم و سر در خانه‌ی ایرانی پاکدشت

۵-۸- واکسیناسیون کودکان خانه‌ی ایرانی پاکدشت

از جمله اقدامات صورت گرفته‌ی دیگر در تیم پزشکی بررسی وضعیت واکسن کودکان بود. از میان ۵۶ کودکی که در نیمه‌ی اول سال ۹۴ تحت پوشش بودند، امکان بر این شد که پیگیری واکسیناسیون ۱۰ کودک که موفق به ثبت نام در مدارس شده بودند را انجام دهیم و تا کنون دو دوره از دوره‌های واکسیناسیون کودکان توسط پیگیری تیم درمان در مراکز بهداشت مورد نظر انجام شد.

۵-۹- برنامه‌ریزی برای اقدامات آینده و نیازمندی‌های تیم بهداشت خانه‌ی ایرانی پاکدشت

نکته‌ی حایز اهمیت در مورد اقدامات بهداشتی این است که رفت و آمد کودکان به تهران برای درمان‌های پزشکی و دندانپزشکی امری هزینه‌بر و طاقت فرسا است. از طرفی به جز افراد تحت پوشش جمعیت، تعداد خانواده‌های دارای مشکلات بهداشتی در سطح شهرستان بسیار زیاد است. مسئله‌ی تعجب‌آور تمرکز امکانات فراوان در پاکدشت و در کنار آن مشکلات فراوان درمانی و هزینه‌های سرسام آور برای خانواده‌های آسیب دیده یا در معرض آسیب است که همین امر سبب شده این افراد تا زمانی که با مشکلات بسیار حاد پزشکی مواجه نشده‌اند، سلامت خود را فدای سایر اولویت‌های زندگی کنند. در صورتی که با صرف هزینه‌ی کمتر می‌توان تا حد زیادی از بسیاری از بیماری‌ها و مشکلات عدیده‌ی پزشکی پیشگیری نمود. به همین منظور از اقدامات پیش رو باید آموزش بهداشت به مادران و همچنین تهیه‌ی امکانات بهداشتی لازم در خانواده‌هایی که توان مالی لازم را ندارند و یا به دلیل فقر مالی رسیدگی به بهداشت خود و خانواده را در اولویت‌های پایین‌تری قرار داده‌اند، باشد.

در این جهت در گام نخست اقدام به معرفی جمعیت به پزشکان و دندانپزشکان و مراکز تصویر برداری (سونوگرافی، رادیوگرافی و...) آزمایشگاهها، داروخانه‌ها و درمانگاه‌های تخصصی کردیم. در این میان موفق به جذب یک آزمایشگاه و یک پزشک خیر که به معاینه‌ی کودکان و خانواده‌ها و تقبل بخشی از

هزینه‌ی دارویی و آزمایش‌ها و هزینه‌های سونوگرافی افراد تحت پوشش می‌پردازد، از منطقه پاکدشت شدیم. اما راه حل موثرتر اقدامات زیرساختی از سوی مراکز بهداشتی منطقه در راستای پیشگیری و آموزش و درمان برای تمام مردم منطقه‌ی پاکدشت خواهد بود

در راستای بهبود اقدامات بهداشتی برای خانواده‌های تحت پوشش، تیم بهداشتی خانه‌ی ایرانی پاکدشت نیاز به موارد زیر دارد.

- نیاز شدید به کادر درمان به درمانگاه‌های تخصصی: متخصص پوست به دلیل شیوع شدید بیماری‌های پوستی نظیر: گال، سالک، شپش، و..
- متخصص زنان: به دلیل مشکلات شدید عفونت‌های رحمی، مشکلات زایمان، عدم سونوگرافی و تحت نظر قرار گرفتن زنان باردار تا زمان بارداری و بعد از آن و به تبع مشکلات کودکان تازه به دنیا آمده.
- متخصص اطفال: ضعف و بیحالی شدید کودکان، مشکلات تغذیه و رشدی مشکلات قد و وزن و...
- متخصص چشم: مشکلات بینایی و عدم توان تهیه عینک، بیماری‌های عفونی چشمی نظیر هرپس و مونونوکلئوز عفونی در اثر آلودگی
- متخصص مغز و اعصاب: مشکلات صرع و تشنج کودکان، بیماری‌های عصبی و روانی در والدین
- دندانپزشک: به دلیل نیاز بسیار شدید کودکان و خانواده‌های آنها و فقر بهداشت دهان و دندان بسیاری از این کودکان زیر ۱۲ سال دندانهای دایمی خود را از دست داده و به شدت از درد‌های دندانی رنج می‌برند.
- نیاز به مراکز تصویر برداری: رادیوگرافی
- سونوگرافی: پیگیری زنان حامله
- سی تی اسکن، MRI و...
- داروخانه جهت تهیه داروهای مورد نیاز تشخیص داده شده توسط پزشک.

فصل ششم: گزارش فعالیت‌های تیم مالی و تدارکات
خانه‌ی ایرانی پاکدشت در سال ۹۴

۶-۱- مقدمه

همان‌طور که در بخش مقدمه به آن اشاره شد، هزینه‌ی اجاره یا خرید، نگهداری و فعالیت‌های امدادی تمامی خانه‌های ایرانی جمعیت امام علی (ع) با همیاری مردم نیکوکار تهیه می‌شود. مدیریت منابع مالی، تامین هزینه و تهیه‌ی اقلام مورد نیاز برای پیشبرد برنامه‌های خانه‌ی ایرانی و جلوگیری از هدر رفتن کمک‌های خیرین بر عهده‌ی تیم مالی و تدارکات گذاشته شده است. فاکتور تمامی هزینه‌ها و کمک‌های دریافتی به صورت ماهانه به دفتر مرکزی جمعیت گزارش داده می‌شود. در این بخش، گزارشی از فعالیت‌های این تیم در سال ۹۴ ارائه می‌شود.

۶-۲- خرید، بازسازی و تجهیز ساختمان جدید خانه‌ی علم

در آغاز کار در سال ۹۳ مکان اولیه‌ی خانه‌ی ایرانی پاکدشت در خانه‌ای اجاره‌ای در منطقه‌ی فرون آباد واقع شده بود که توسط خود اعضای خانه‌ی ایرانی برای آموزش کودکان آماده‌سازی شده بود. این خانه دارای ۴ اتاق و یک آشپزخانه بود که با پارتیشن‌بندی ۵ کلاس، دفتر و آشپزخانه در آن ایجاد شد. با توجه به گسترش فعالیت‌ها در سال ۹۴ و افزایش تعداد کودکان به حدود ۱۰۰ نفر، این خانه پاسخگوی نیازها نبود. از طرفی بیش‌تر کودکان از مناطق اطراف پاکدشت بودند و بنابراین بهتر بود خانه نزدیک به مرکز پاکدشت قرار داشته باشد تا مشکل رفت و آمد کاهش یابد. به همین دلیل در زمستان سال ۹۴، پس از ارزیابی با کمک خیرین خانه‌ای در منطقه‌ی قوهه خریداری شده و کار تخریب و بازسازی و تجهیز آن برای این‌که به شکل مناسب خانه‌ی ایرانی درآید آغاز شد.

شکل ۱۹ ساختمان جدید خانه‌ی ایرانی پاکدشت در منطقه‌ی قوه

این خانه دارای ۲۳۰ مترمربع زیربنا است که در آن سه طبقه‌ی ۱۴۷ مترمربعی، یک زیرزمین ۳۷ مترمربعی و یک مغازه به مساحت ۲۷ مترمربع ساخته شده است و به قیمت ۳۴۵ میلیون تومان خریداری شد. در مرحله‌ی اول برای مناسب‌سازی و تبدیل خانه به مکانی برای فعالیت‌های آموزشی نیاز بود که نقشه‌ی داخلی ساختمان تغییر کند. به این منظور، با هزینه‌ای بالغ بر ۲ میلیون تومان، عملیات تخریب دیوارهای داخلی و خروج و جابه‌جایی نخاله‌ها انجام گرفت.

شکل ۲۰ تخریب و تغییر نقشه‌ی ساختمان جدید خانه‌ی علم

در مرحله‌ی بعد، نقشه‌ی جدید طراحی شد. در این نقشه، یک آشپزخانه، یک سالن غذاخوری، دفتر، کتابخانه و یک اتاق در طبقه‌ی اول، ۶ اتاق در طبقه‌ی دوم و ۶ اتاق در طبقه‌ی سوم طراحی شد. با توجه با نوع سازه‌ی ساختمان، دیوارهای داخلی با کناف‌بندی و سقف خانه با سقف کاذب ساخته شد. برای

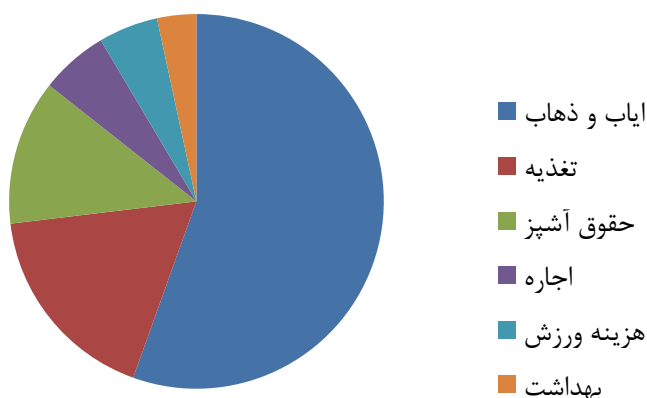
روشنایی، ۵۰ تایل ۶۰ در ۶۰ با توان ۳ در ۳۶ خریداری و نصب شد. برای کف طبقه‌ی اول و دوم خانه با هزینه‌ای بالغ بر ۵ میلیون تومان کفپوش ضدخش ۳ میلیمتری خریداری و نصب شد. در مرحله‌ی بعد کانال‌کشی جدید و نصب ۲ کولر آبی ۱۵۰۰ جدید انجام شد. سپس برای سیستم گرمایشی، لوله‌کشی انجام گرفت و رادیاتور و یک پکیج جدید برای هر طبقه تهیه و نصب شد. تغییر در لوله‌کشی آب و گچ-کاری انجام شد. سه دستشویی جدید در حیاط ساخته شد. حدود دو هزار مترمربع نقاشی در ساختمان انجام گرفت که حدود ۱۱ میلیون تومان هزینه دربر داشت. در بعضی از اتاق‌ها کاغذ دیواری چسبانده شد. تمامی پنجره‌ها و درها حفاظ زده شد که بیش از یک میلیون تومان هزینه داشت. برای سالن غذاخوری میزهای MDF و در سالن هنری دیواره‌ی MDF ساخته شد که حدود ۲ میلیون تومان هزینه داشت. ۲۱ عدد برای اتاق‌های خانه‌ی علم نصب شد که ۷ میلیون تومان هزینه داشت. ۲۶ میز چوبی و ۱۲۰ صندلی توسط یکی از خیرین ساخته شده و به خانه‌ی ایرانی تقدیم شد. یک میلیون تومان وسایل آزمایشگاه علوم خریداری شد. به دلیل مشکل افت برق، دو عدد ترانس خریداری و نصب شد. محیط داخلی خانه‌ی ایرانی با فرش‌های اهدایی یکی از خیرین فرش شد. همچنین تعدادی گلدان برای تزئین فضای داخلی خانه از طرف یکی از خیرین اهدا شد. برای تمامی کلاس‌ها تخته تهیه شد. در ابتدای اردیبهشت سال ۹۵ کار بازسازی و تجهیز خانه‌ی جدید به پایان رسید و اسباب‌کشی به این مکان انجام گرفت.

شکل ۲۱ کلاس درس و سالن غذاخوری ساختمان جدید خانه‌ی علم پاکدشت

۶-۳- تحویل تنخواه

مسئول مالی هر خانه موظف است تا هر دوره مخارج خانه علم را در تنخواهی به همراه فاکتور خرید به مسئول مالی جمعیت تحویل داده و مبلغ معادل آن را دریافت کند. نمودار زیر خلاصه‌ای از تنخواه‌های شش ماه دوم سال ۱۳۹۴ است.

خلاصه تنخواه شش ماه دوم ۱۳۹۴

شکل ۲۲ خلاصه‌ای از تنخواه نیمه‌ی دوم سال ۹۴

خلاصه تنخواه شش ماه دوم ۱۳۹۴	
موضوع	هزینه (ریال)
ایاب و ذهاب	142355000
تغذیه	45207580
حقوق آشپز	32135000
اجاره	15000000
هزینه ورزش	13202000
بهداشت	8681530

۶-۴- تهیه غذا و میان وعده

در سال ۹۴ برای کودکانی که در خانه‌ی ایرانی پاکدشت مشغول به تحصیل بودند، یک وعده‌ی ناهار و یک میان‌وعده در نظر گرفته شد. به منظور رفع سو تغذیه، سعی شد تا میان وعده ها مواد غذایی اساسی مورد نیاز مانند شیر و میوه را در بر بگیرد. میان وعده ها معمولا با همکاری معلمین و به صورت روزانه تهیه می شد. روزانه به طور میانگین برای ۶۰ کودک وعده‌ی غذایی ناهار تدارک دیده شد. در طول سال، ۴ روز از هفته برای ۶۰ نفر ناهار تدارک دیده شد که با هماهنگی با تیم درمان سعی شد که برنامه ای مدون تهیه شود تا ارزش غذایی مورد نیاز در وعده ها حاصل شود. خرید های این بخش به صورت روزانه و یا دو هفته یکبار تهیه می‌شود. این بخش هزینه‌های عمده ای را در بر می گیرد که به همراه لیست مواد مصرفی برای شش ماه دوم سال ۹۴ در جدول ۴ آورده شده است.

شکل ۲۳ تدارک وعده های غذایی برای کودکان خانه ی ایرانی پاکدشت

جدول ۴ لیست مواد غذای مصرفی از مهر تا اسفند سال ۹۴

لیست مواد غذایی مصرفی در شش ماه	
نان	۲۰۰۰ عدد
برنج	۷۰۰ کیلو
حبوبات	۲۸۰ کیلو
گوشت	۱۹۰ کیلو
مرغ	۳۶۰ عدد
میوه و سبزیجات	۱۴۴۰ کیلو
شیر	۴۸۰ لیتر

لازم به ذکر است که بخشی از این نیازها به صورت ماهانه بر حسب تقاضا از انبار جمعیت امام علی (ع) تامین شده است.

۵-۶- وام‌های پرداختی به خانواده‌ها

به دلیل وجود برخی مشکلات اورژانسی در خانواده‌ها مانند عقب افتادگی اجاره‌خانه، نیاز به هزینه برای ترک اعتیاد و هزینه‌ی درمان و ... در موارد خیلی خاصی نیاز به پرداخت کمک نقدی به خانواده‌ها بود تا از فروپاشی خانواده جلوگیری شود. در چند مورد این چینی و پس از بررسی‌های زیاد، کمک‌هایی به صورت وام بلاعوض از محل کمک‌های دریافتی پرداخت شده و صورت هزینه‌های آن به جمعیت امام علی (ع) اعلام شد.

۶-۶- اهدای کفش و لباس

در آغاز سال تحصیلی برای دانش آموزان روپوش، کیف به همراه لوازم التحریر، کفش کتانی و کتاب تهیه شد. قبل از شروع سال نو نیز به فرزندان خانواده‌های تحت پوشش یک دست لباس به همراه کفش اهدا شد.

۶-۷- تامین لوازم التحریر کودکان تحت پوشش

نیازهای دانش آموزان با صلاح‌دید معلمان به آن‌ها تعلق می‌گیرد. سعی شده است با اتخاذ تدابیری مانند دریافت مداد کوچک شده یا دفتر پر شده از اسرف جلوگیری شود. قبل از شروع سال تحصیلی در اواخر شهریور ماه به دانش آموزان یک عدد کیف شامل (جامدادی ، یک بسته مداد رنگی، ۵ عدد دفتر ، لیوان و خط کش) تعلق گرفت.

شکل ۲۴ تهیه‌ی کیف و کفش برای کودکان خانه‌ی ایرانی پاکدشت

۶-۸- دریافت کمک‌های مردمی

کمک‌های مردمی به دو صورت نقدی و غیر نقدی دریافت می‌شود، که به منظور شفاف‌سازی مالی کمک‌های نقدی به حساب اصلی جمعیت واریز می‌شود و هر خانه بایستی با تحویل تنخواه مبلغ را از حساب اصلی دریافت کند. کمک‌های مالی می‌تواند از طریق درگاه پرداخت اینترنتی جمعیت امام علی (ع) به خانه‌ی ایرانی پاکدشت برسد.

<https://donate.sosapoverty.org/pakdasht>

فصل هفتم: گزارش فعالیت تیم سرمایه انسانی و
روابط عمومی خانه‌ی ایرانی پاکدشت در سال ۹۴

۷-۱- مقدمه

در پاییز سال ۹۳ و همزمان با آغاز به فعالیت خانه‌ی ایرانی پاکدشت، تیم سرمایه‌ی انسانی شروع به فعالیت نمود. به دلیل تازه تأسیس بودن خانه نیاز به نیروی داوطلب برای تشکیل تیم‌های مختلف بسیار احساس می‌شد. تیم سرمایه انسانی با مسئولیت جذب، تخصیص، انگیزش و به طور کلی فعال کردن نیروهای داوطلب به عنوان یک بازوی استراتژیک برای کمک به مدیریت تشکیل شد. چشم‌انداز گروه سرمایه‌ی انسانی خانه‌ی ایرانی پاکدشت، تشکیل شبکه‌ای منسجم از افراد به خصوص ساکنین منطقه‌ی پاکدشت است که با شکوفایی استعدادهای بالقوه و دستیابی به خودباوری و پذیرفتن مسئولیت اجتماعی خود، اقدام به ریشه‌یابی معضلات اجتماعی کنند و در کنار هم برای ساختن جامعه‌ای بهتر تلاش کنند. مأموریت این گروه، فعال‌سازی سرمایه‌های انسانی داوطلب از طریق فعالیت‌هایی نظیر جذب و پذیرش، آموزش، تخصیص، انگیزش، تعریف روابط سازمانی، ارزیابی عملکرد، بالفعل کردن توانمندی افراد داوطلب، توسعه‌ی انسانی، آگاهی بخشی و رشد اندیشه‌ی داوطلبان و... است.

در سال ۹۴ خانه‌ی ایرانی پاکدشت گام‌های بزرگی به سمت تغییراتی بزرگتر برداشت که این تغییرات اهداف و کارکردهای تیم‌های مختلف خانه ایرانی از جمله تیم سرمایه انسانی و روابط عمومی را تحت تأثیر خود قرار داد. به دلیل موقعیت خاص جغرافیایی خانه‌ی ایرانی پاکدشت، این خانه به لحاظ نیروهای انسانی داوطلب دچار محدودیت‌هایی بوده است. این موقعیت قسمت عمده‌ای از تبلیغات و نیروهایی که از طرف جمعیت امام علی(ع) به سمت این خانه هدایت می‌شدند را هم تحت تأثیر قرار داده و ناکام می‌ساخت. از طرف دیگر این خانه برای اهالی و مردم خود پاکدشت هم ناشناخته بود. پس از افزایش محسوس و ناگهانی تعداد کودکان تحت پوشش این خانه، کمبود نیروی انسانی بیش از قبل احساس شد. از این رو تیم روابط عمومی بصورت موازی با تیم منابع انسانی، جذب نیروهای داوطلب را یکی از سرفصل‌های مهم خود قرار داد.

۷-۲- خلاصه‌ای از اقدامات تیم سرمایه انسانی در سال ۹۴

- ۱ - تماس با داوطلبینی که از طریق سایت جمعیت امام علی (ع) فرم ثبت نام را تکمیل کرده باشند و دعوت از آن‌ها برای همکاری در خانه‌ی ایرانی پاکدشت.
 - ۲ - ایجاد گروه در شبکه‌های اجتماعی به نام گروه « همراهان خانه‌ی ایرانی پاکدشت » که یکی از کاربردهای آن اعلام کمبود نیرو بر اساس نیاز خانه‌ی ایرانی پاکدشت به اعضای است که قصد همکاری دارند.
 - ۳- گذاشتن جلسه‌ی پذیرش در فرهنگسرای انقلاب و دعوت از افرادی که مایل به همکاری در خانه‌ی ایرانی پاکدشت بودند.
 - ۴ - نیازسنجی برای جذب نیرو در تیم‌های مختلف خانه.
 - ۵ - عارضه‌یابی برای عدم تمایل به کار در پاکدشت و ریزش نیروهای گرفته شده.
 - ۶ - تشکیل تیم‌های تبلیغات برای جذب عضو که شامل تیم تبلیغات مجازی و تیم تبلیغات میدانی است.
 - ۷ - ساختن چارت خانه ایرانی که ارتباط تیم‌های مختلف و همچنین ساختار آن‌ها را نشان می‌دهد.
 - ۸ - ارتباط مستمر و پویا با اعضای خانه و توضیح اندیشه‌ها و طرح‌های مختلف جمعیت.
 - ۹ - کارگاه‌های آموزشی مختلف برای اعضا و تشویق آن‌ها برای شرکت در کارگاه‌هایی که توسط جمعیت برگزار می‌شود که از جمله مهمترین آن‌ها کارگاه ارتباط با کودک می‌باشد.
- تیم سرمایه انسانی خانه ایرانی پاکدشت تمام تلاش خود را به کار می‌گیرد تا بتواند روز به روز بر همراهان خود افزوده و از طریق آگاهی‌سازی اجتماعی سعی بر گسترش تفکر مسئولیت اجتماعی و روحیه دگرخواهی در بین اقشار مختلف جامعه را دارد.

۷-۳- گرفتن سرویس رفت و برگشت برای اعضا

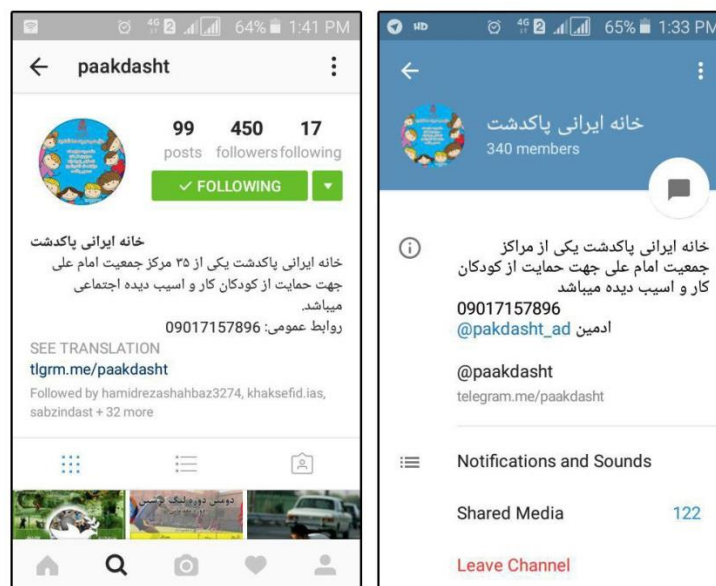
در همان آغاز فعالیت خانه‌ی ایرانی پاکدشت، تیم سرمایه انسانی متوجه مسئله‌ی عدم علاقه‌ی کار نیروی جدید در پاکدشت و ریزش نیروهای گرفته شده گردید. لذا از همان ابتدا برنامه ریزی برای عارضه‌یابی، ایجاد انگیزه و نگهداشتن نیرو در دستور کار قرار گرفت. در ارزیابی‌های انجام شده، علل زیر برای کمبود تمایل نیروها به فعالیت در خانه‌ی ایرانی پاکدشت شناسایی شد: مسیر طولانی پاکدشت تا تهران، در حاشیه قرار گرفتن پاکدشت و پایین بودن امنیت منطقه‌ی پاکدشت به ویژه برای دانشجویان. این مشکلات باعث ریزش نیرو و عدم علاقه به کار در خانه‌ی ایرانی پاکدشت می‌شد. برای حل این مشکل برای اعضای که اکثراً از تهران می‌آمدند سرویس گذاشته شد تا هم مشکل طولانی بودن مسیر حل شود و هم نگرانی اعضای داوطلب درباره‌ی امنیت پایین منطقه مرتفع شود. سرویس رفت و برگشت نگرانی اعضای جدید را تا حدودی کمتر کرده و باعث شد تعداد بیشتری نیروی داوطلب وارد خانه شده و تیم‌های مختلف کم کم با ورود اعضای جدید شکل بگیرند.

۷-۴- تبلیغات مجازی

تیم تبلیغات مجازی از طریق راه اندازی فیسبوک و گروه‌های تلگرامی سعی در شناساندن معضلات منطقه‌ی پاکدشت دارد و ضرورت وجود خانه‌ی ایرانی در آن منطقه را از طریق فضای مجازی روشن می‌کند. کانال تلگرام خانه‌ی ایرانی پاکدشت، به منظور نیل به اهداف مختلف زیر راه اندازی شد.

- آگاهی رسانی نسبت به جمعیت امام علی و خانه ایرانی پاکدشت برای اعم مردم و بویژه اهالی پاکدشت
- جذب منابع انسانی بومی یا غیر بومی
- جذب منابع مالی و خیر
- انعکاس اخبار و گزارشات و نیازهای خانه ایرانی

تعداد اعضای این کانال در ابتدا بسیاری از داوطلبین جمعیت بودند. پس از شکل‌گیری اولیه و گذاشتن محتوا، در مرحله‌ی بعد برای جذب و افزایش بازدید کنندگان کانال، تبلیغاتی بسیار گسترده در میان کانال‌های پربازدید به منظور معرفی کانال خانه‌ی ایرانی پاکدشت انجام شد. تیم روابط عمومی با ادمین بیش از ده‌ها کانال مذاکره و تبلیغات خود را بصورت پیام کوتاه یا بنر و عکس در میان این کانال‌ها منتشر کردند که این امر منجر به تماس افراد زیادی حتی از شهرستان‌های مختلف با این تیم، معرفی جمعیت امام علی (ع) و در مرحله بعد معرفی این خانه به آنها شد. در حال حاضر این کانال مطالبی از جمله اخبار و گزارش فعالیت‌های خانه ایرانی پاکدشت، آیین‌های جمعیت، اعلام محدودیت‌ها و نیازها، عکس، دلنوشته‌های داوطلبین، دستاوردها و ... را با بازدید کنندگانش که حالا طیف گسترده‌تری از اقشار اجتماع را تشکیل می‌دهند، به اشتراک می‌گذارد. گفتنی است تیم محتواسازی بر مطالب منتشر شده در کانال نظارت داشته و پس از بررسی و ویرایش آن‌ها را مورد تأیید نهایی قرار می‌دهد.

شکل ۲۵ کانال تلگرام و ایستاگرام خانه ایرانی پاکدشت.

آدرس کانال تلگرام: @Paakdasht ، اینستاگرام: @Paakdasht

۷-۵- تبلیغات میدانی

اشاعه‌ی فرهنگ دگرخواهی و مفهوم (NGO) یکی از اهداف بلند مدت تأسیس خانه ایرانی پاکدشت است و این امر بدون آگاهی و آگاهی بخشی اهالی پاکدشت میسر نمی‌نماید. خانه‌ی ایرانی پاکدشت پس از بالارفتن از پله‌های لازم از جمله شناسایی نسبی معضلات اصلی منطقه، فرهنگ، محلات، مردم و... در تلاش است که در فرهنگ پاکدشت جای خود را باز کند که اتفاق این امر، حضور مردم و اقشار مختلف و بویژه بومیان منطقه است. یکی از فعالیت‌های انجام گرفته در این رابطه اخذ مجوز از شهرداری منطقه برای گرفتن میز روابط عمومی در مرکز شهر پاکدشت بود. این امر با استقبال نه چندان خوبی در مرحله اول مواجه شد و این موضوع تیم روابط عمومی را برآن داشت که برای تبلیغات به این شکل مناطقی خاصتر از شهرستان پاکدشت از جمله دانشگاه‌ها، گالری‌ها و... را مورد توجه بیشتری قرار دهند.

۷-۵-۱- تبلیغات میدانی در مرکز خرید کوروش

از گام‌های بزرگ خانه ایرانی پاکدشت در بازه زمانی مورد نظر می‌توان به تغییر خانه ایرانی اشاره کرد. تغییری که می‌توان گفت به جز اهداف کلی و اساسی، همه چیز را تحت تأثیر خود قرار داد. خانه-ی جدید که در منطقه‌ی قوه و در خود پاکدشت قرار داشت از لحاظ فضا چندین برابر خانه قبلی بود. بدیهی است که مهیا سازی این فضا برای حضور کودکان و انجام فعالیت‌های مورد نیاز منابع مالی فراوانی را می‌طلبد. گرفتن غرفه‌ای در مرکز خرید کوروش تحت عنوان طرحی به نام "نقش من" ابتدا به منظور تأمین بخشی از این هزینه‌های بازسازی خانه‌ی جدید آغاز به کار کرده که در روزهای بعد با معرفی جمعیت به عموم مردم و جذب نیرو برنامه خود را به سمت کامل تر شدن پیش برد.

شکل ۲۶ غرفه‌ی «نقش من» در مرکز خرید کوروش

۷-۵-۲- مراسم یلدا

جشن یلدا که از آیین‌های جمعیت است برای اولین بار در پاکدشت برگزار شد. علاوه بر کودکان تحت پوشش خانه‌ی ایرانی، توسط تبلیغات مجازی، میدانی، نصب چند بنر در شهر، ارسال پیام کوتاه و ... از تمام مردم پاکدشت برای شرکت در این جشن دعوت شد تا این شب آئینی را امسال سنت شکنی کنند و با خانواده خود در کنار این کودکان شرکت کنند و تا حد ممکن جمعیت امام علی (ع)، رویکردها و آیین‌ها و سنت‌هایش بین شرکت‌کنندگان جشن معرفی شد.

۷-۵-۳- میز روابط عمومی در مدرسه‌ی ابتدایی مهر هشتم

مهر هشتم نام مدرسه‌ای واقع در منطقه سعادت آباد تهران است. مهر هشتم هر ساله بازارچه‌ای با حضور دانش‌آموزان خود و فروش صنایع دستی همین دانش‌آموزان به اولیای آن‌ها برگزار می‌کند. به دنبال آشنایی یکی از اولیای مدرسه با جمعیت امام علی (ع)، عواید حاصل از فروش محصولات این بازارچه صرف هزینه‌های خانه‌ی ایرانی پاکدشت شد. علاوه بر این، حضور تیم روابط عمومی پاکدشت به آشنایی پدران و مادرانی که برای خرید صنایع دستی کودکان خود، در بازارچه حضور داشتند با فعالیت‌های جمعیت امام علی (ع) و خانه‌ی ایرانی پاکدشت منجر گردید.